

Nepriklausoma

Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 39

1978 m. RUGSĖJO – SEPTEMBER 27 d.

CANADA – MONTREAL – (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

ENTUZIAZMAS – SKEPTICIZMAS DĖL CAMP DAVID SUSITARIMŲ

Dešimtys tūkstančių izraelitų entuziastingai sutiko Begin'ą, grįžusį iš Camp David susitarimų. Jį pasitiksusi minia mojavė Egipto ir Izraelio vėliavėlėmis.

Nežiūrint to – Begin'as praleido 8 valandas Kabineto posėdžiuose, kol išsiaišdino ir gavo pritarimą Susitarimams. To paties laukiama ir iš Parlamento. Izraelio kariuomenė turėjo jėgą išgabenti iš Sinajaus ortodoksų fanatikų grupę, kuri tvirtino, kad jie gali kurtis kur jiems patinka, nes tai Dievo jiems pažadėta žemė, ir jokie susitarimai negalioja.

Grįžusį Sadatą taip pat sutiko entuziastinga egiptiečių minia, paskelbė jį herojumi, bet Lybija, Jordanas ir Sirija laikosi skeptiškai ir susitarimus kritikuoja, nes dar nėra išspręstos pagrindinės problemos.

Jordano karalius Hussein įspėjo, kad jeigu Egiptas derasi atskirai nuo kitų arabų kraštų su Izraeliu dėl taikos, gali būti rimtų pasekų, nebent sutarimuose būtų padaryti kai kurie svarbūs pakeitimai.

Rumunija dažnai tarpininkavusi Vid. Rytų konfliktuose, vienintėlis komunistinis Rytų Europos kraštas, užgrybes susitarimus, kaip gerą pradžią pastoviai taikai. Rumunija siūlo praplėsti derybas, įjungiant visas suinteresuotas puses.

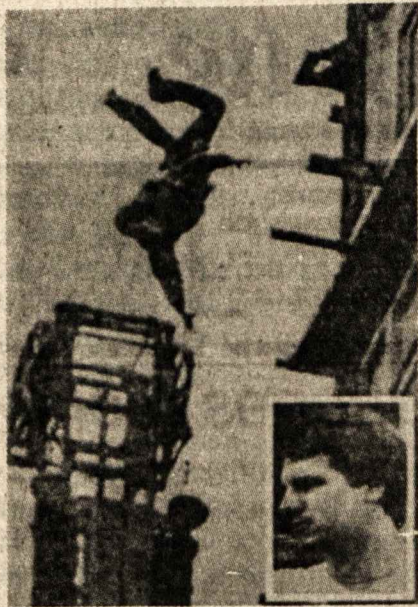
Nors JAV Sekretorius C. Vance nuvyko į arabų kraštus, tačiau nelaimėjo jų vadų pritarimo Cam David susitarimams. Saudi Arabijos lyderiai prikiša Jeruzalės neišspręstą padalinimą ir PLO organizacijos nepripažinimą reprezentuoti palestiniečius.

Tačiau, nežiūrint didelių sunkumų – pradžia taikai padaryta.

UŽSIMUSĖ LIETUVIS BEFILMUOJANT

Montrealio dienraštis The Gazette įdėjo aprašymą, kaip užsimusė Hollywoode lietuvius "stuntman", šokęs nuo dangoraižio 23-io aukšto už aktorių Lee Majors, filme "Steel".

A. J. Bakūnas krito apie 139 km. į valandą greičiu, ir specialus oro maišas, kurį jis turėjo nukristi, supliuško. Bakūnas, 27 m. amžiaus, jau buvo pasiekęs laisvo kritimo rekordą – 230 pėdų. Jeigu nebūtų įvykusi

nelaimė, jis būtų kritęs 315 pėdų. Prieš jam šokant, oro maišas buvo patikrintas.

LEVESQUE VĖL JAV-SE

Quebec'o premjeras Levesque pasiryžo 6 dienų kelionei į Chicago, San Francisco ir Los Angeles. Jis pasiryžęs geresniu metodu negu pirmą kartą, tuojau po rinkimų, paveikti amerikiečių biznierių ir žurnalistų, kad būtų palankesnė investicijoms Quebec'e.

Po jo pirmojo atsilankymo JAV-se, Kanados doleris krito tuojau pat pusę cento. Šiuo metu PQ vis dar grumiasi dėl tikslesnio aptarimo "sovereignty-association" pozicijos.

Skelbiama, kad PQ susitarė, jog ateities savarankus Quebec'as turės tą patį dolerį, kaip ir visa Kanada.

TYRINĖJAMOS OLIMPINIŲ PASTATŲ IŠLAIDOS

Malouf Komisija tyrinėjanti bilijono dolerių olimpinio deficito atsiradimą, apklausinėjo ir garsųjį bei nusipelnusį Montrealio merą Jean Drapeau.

Meras papasakojo, kaip atsirado mintis, pavergusi vaizduotę, įrengti fantastišką Olimpiados pastatą su pakeliamu ir nuleidžiamu stogu. Jis lankėsis Paryžiuje, ir architektas Taillibert jam parodė suprojektuotą plaukiojimo baseiną, kuris turėjo pakeliamą membralinį stogą. Jį buvo galima pakelti šiltam orui esant ir nuleisti atšalus.

Iš tokios pradžios atsirado ir mero, ir architektų bendras sapnas, kainavęs 1.2 bilijonus dolerių ir dar nebaigtas įgyvendinti... Nebaigtas ir išmokėti...

Komisija apklausinėja įvairius liudininkus ir praveda tyrinėjimus, kokių būdu Olimpinis biudžetas praaugo ir visus kitus sapnus...

BENDRUOMENYBĖS

DALYVAVO IR LIETUVOS KONSULAS

New Yorko Konsularinis Korpusas rugsėjo 11 d. į savo susirinkimą ir užkandžius Jungtinių Tautų palatose garbės svečiu buvo pasikvietęs New Yorko Miesto Majorą Koch. Jis į susirinkimą atvyko lydimas kelių aukštų pareigūnų, kurių tarpe New Yorko Miesto Komisijonierė Jungtinėms Tautoms ir Konsulariniam Korpusui Pamela Karrh ir visa eilė kitų.

Majoras Koch ilgesniame žodyje supažindino konsulus su New Yorko Miesto problemomis ir atsakinėjo į klausimus.

Kaip susirinkimui pirmininkavęs Konsularinio Korpuso Dekanas Ivar Gudmundsson išsireiškė, šis buvo vienas iš labiausiai nusišėkusių susirinkimų dalyvių skaičiumi, nes dalyvavo visi gen.konsulai su būriu pagelbininkų.

Susirinkime ir užkandžiuose dalyvavo ir Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis.

RUOŠIANTIS ALTOS SUVAŽIAVIMUI

Amerikos Lietuvių Tarybos Valdyba rugsėjo 13 d. savo būstinėj Chicagoje susaukė posėdį. Pirm. dr. K. Bobelis painformavo apie dalyvavimą rugsėjo 9 d. Washingtono simpoziume, liečiant Žmogaus Teisių laisvą. Simpoziumą surengė Washingtono lietuvių organizacijų centras ir pravedė kun. Kazimieras Pugevičius.

Kun. Adolfas Stašys pranešė apie artėjančio Altos suvažiavimo paruošiamuosius darbus. Buvo nustatyta

suvažiavimo dienotvarkė.

Suvažiavimas įvyks spalio 21 d. Lietuvių Tautinio sė Namuose, 6422 South Kedzie Avenue, Chicagoje. Registracijos pradžia 8:30 v. ryto. Suvažiavimo pradžia 9 val. ryto.

WASHINGTONO VYRIAUSYBĖ SUSIRŪPINUSI PETKUM

Prezidento Carter'io vardu Valstybės Departamento pasekretorius atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. Kaziui Bobeliui raštą, kuriame praneša apie gilų susirūpinimą Viktoro Petkaus ir kitų nutelsimu. Pažymi, kad tuo Sovietų Sąjunga veikia prieš Helsinkio susitarimą ir prieš tarptautinius Žmogaus Teisių dėsnius.

JAV vyriausybė diplomatinio keliu ir kitais būdais savo pažūrą pareiškė įvairioms Sovietų Sąjungos institucijoms. "Mes aiškiai davėme suprasti Sovietų pareigūnams, kad didėjantis žmonių varginimas, areštai, teismai neišvengiamai paveiks mūsų santykių klimatą", rašoma tame Valstybės departamento laiške. Pažymima, kad dėl to atšauktos kai kurių amerikiečių pareigūnų kelionės į Sov. Sąjungą. Laiške užtikrinama, kad JAV vyriausybė ir toliau kels reikalą gerbti Žmogaus Teises Sovietų Sąjungoje ir kitur.

ŽYDAI SKELBIA APIE LIETUVOS DISIDENTUS

Amerikos Žydų Komitetas, kurio Centras yra Chicagoje, 55 East Jackson Blvd. leid-

žia savo informacijų biuletenį:

"Interreligious Task Force on Soviet Jewry". Biuletenio redakcija kreipėsi į Altos Informaciją, prašydama žinių apie lietuvių disidentus. Savo biuletenyje pirmame puslapyje išsamiai pranešė apie N. Jolę Sadūnaitę ir įdėjo eilę žinių apie padėtį Lietuvoje, pažymėdami, kad informacijos imtos iš kun. J. Prunskio straipsnių Chicago Catholic laikraštyje.

LIETUVIŲ TEISĖS SEINŲ KATEDROJE

Vysk. M. Sasnowskiui Lomžoje, Lenkijoje, kurio žinioje yra Seinų tikinčiųjų religiniai reikalai, ALTos vardu kun. J. Prunskis parašė raštą, išryškindamas reikalą, kad Seinų katedroje būtų įvestos lietuviškos pamaldos ir reikiamai pagerbtos lietuvių tikinčiųjų teisės.

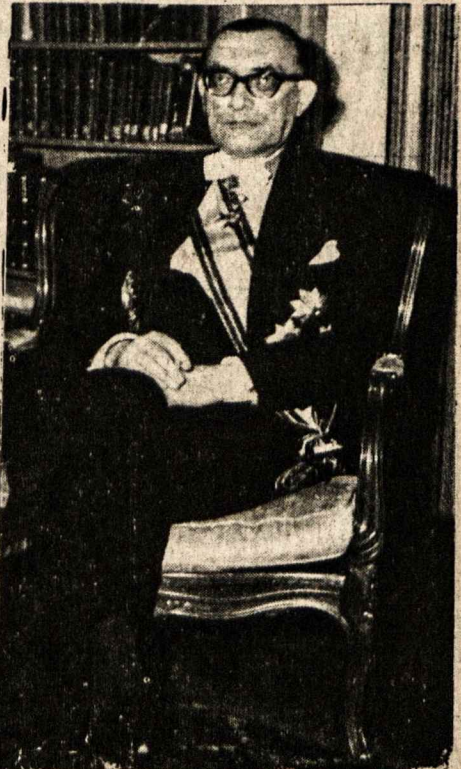
SEINŲ LIETUVIAI PRAŠO DVASINĖS PARAMOS

Lomžos vyskupas Sasnowski gali būti paveiktas mūsų latsvėje gyvenančių latsvų lietuvių latskų ir panaudoti savo įtaką, kad Suvalkų Trikampyje lietuviai nebūtų stumdomi ir fizine jėga varomi iš bažnyčios, užgiedojimą lietuviška.

Mums reikia tik parašyti asmeniška ir organizaciniu latskų, nuoširdžiai prašančių atkreipti dėmesį į nenormalią situaciją, ignoravimą pačios Bažnyčios sutektą teisę melstis ir giedoti savo gimtąją kalbą.

Rašyti galime anglų, prausant leisti bent kartą savaitėje lietuviams melstis lietuviškai.

Vyskupo adresas: 18-400 Lomža, Sadowa 3 J.E. Ks. Bp. M. Sasnowski, Poland. Nepagatėkime tokios pastangos!

STASIUI LOZORAIČIUI
80 M. AMŽIAUS

Lietuvos Diplomatinės Tarnybos šefui min. Stasiui Lozoraičiui sukako 80 m. amžiaus. Gimęs 1898 m. rugsėjo mėn. 5 d. Kaune, kur ir baigė pirmuosius mokslus. Vėliau studijavo Voroneže, teisės mokslus Berlyne ir dirbo diplomatinėje tarnyboje.

Sugrįžęs iš Rusijos Lietuvos 1918 m. pabaigoje pradėjo dirbti Vidaus Reikalų Ministerijoje ir jau sekančiais metais tapo Ministerių Kabineto Kanceliarijos Viršininku arba Reikalų Vedėju.

1923 m. perėjęs į diplomatinę tarnybą, išvyko į Berlyną pasiuntinybę ir vėliau į Vatikaną – 1932 metais paskirtas Centro politikos departamento direktoriumi ir 1934 m. – Užsienio Reikalų Ministeriu. Tas pareigas jis ėjo iki 1938 m. pabaigos. 1939 metų pradžioje paskirtas nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Romon prie Kvirinalo. 1939 m. pradžioje, komplikuojantis Lietuvos politinei padėčiai dėl Sovietų karo įgūlių įvedimo Lietuvon, Užsienio Reikalų Ministerio Urbšio telegrama St. Lozoraičiui buvo pavesta eiti užsienyje Lietuvos Diplomatinijos šefo pareigas, jeigu Lietuvą ištiktų katastrofa.

1940 m. birželio mėn. 15 d., kai Raudonoji Armija įsiveržė ir okupavo Lietuvą, St. Lozoraičio iniciatyva, visi Lietuvos pasiuntiniai įteikė jų kraštų vyriausybėms protesto notas, kad nepripažintų Lietuvos okupacijos. Iki dabar dar keletos kraštų vyriausybių to nepripažinimo laikosi.

Sukaktuvininkas nemažai yra paskelbęs straipsnių Lietuvos okupacijos temomis ir aplankęs daugelio kraštų vyriausybes. Taipgi, jis yra apdovanotas aukštais Lietuvos ir kitų valstybių ordinais.

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL-va naujiems skaitytojams siuntinėjama už pusę prenumeratos kainos. Laukiame užsakyto su pinigais!

Seinuose lietuvių delegacija 1976 metais (A. Kuosa, J. Drutys, J. Puniškis ir P. Jankauskas) įteikia vyskupui M. Sasnowskiui protesto raštą dėl uždraudimo lietuviams naudotis bazilika.

"NL" Spaudos Vakaras Toronte, spalio 28 d.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!
LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Visuomeniniais Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvaiša,
11 Apple Hill Rd., Baie D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$12.00, visur kitur - \$13.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$18.00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pakeitimas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba Leidykla neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštelis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (514) 366-6220.

PANORAMA

KINIJA JAU REALIAI GRASO MASKVAI

Gyvat pristinenu markizmo-leninizmo paskaitas Vilniaus universitete, sovietams užplūdus Lietuvą ir palaužus jos nepriklausomybę. Kintja, sakydavo paskaitininkai, yra vienintelė galybė, kuri kada nors nulems pasaulio likimą. Nebe pagardžta tvirtumo sekdamo pradedas: "Sovietų Sąjunga ir mlžintiškų Kintja yra du netškratami broliai!"

Sovietinių paskaitininkų tikslas buvo atskus: sunktu batuprintinti mūsų-bagiantų Ekonomikos Fakultetą studentų bet koktas svajones priešintis sovietų politikai. Nelennga buvo tas laikas netikėti tuo, ką atskino sovietų profesoriai. Tada jau Kintja artėjo prie 800 milijonų gyventojų skaičiaus. Bet kurio karo atveju su kapitulintu pasauliu, kintiečių masė buvo neišsėmtama. O juk mažiau negu 200 milijonų sovietų trgti tada buvo skatomi neišsėmtami.

Karui pasibaigus, dalykai atrodė sovietams dar geriau. Europa buvo palikta beveik visiška jū valiai. Sovietai pastgamino atominę bombą, pradėjo mokytį kintiečius atominių dalykų, pradėjo įsakinėti, pasiskuko užvaldyti Kintją. Nuo čia vėlesnis trastdėjo, nes kintiečiams pagaliau atsivėrė akys. "Broliški" sovietai netik atsisakė

grąžinti carų laikais paglemžtus didelius Kintjos žemum plotus, bet dar pareikalavo, kad Kintja visiška paklustų Maskvai. Viskas pasibaigė tuo, kad sovietų "ekspertai" buvo išspirti iš Kintjos.

O šandieną vaizdas jau yra visiška kitoks. Kintja netikėtai atstūmė sovietus, bet skaito juos didžiausiais imperalistais, koktus pasaulis kada regėjo. Netik skaito, bet pastryžo tuos imperalistus sunatinti. Šiuometu Kintja jau organizuoja pasaulinio masto antisovietinį frontą. Pagal šiu laikų kintiečių politinę teoriją, bet koktos formos valstybė yra kintiečiams draugas, jei tik ji etna prieš sovietus. Geras net Persijos-Irano šachas. Kintjos premjeras neseniai pas šachą svečtavo kelias dienas. Ir anas sovietų pietiname pasienyje yra patapęs modernistų ginklų pasaulyje galybė. Ir anas atsimena savo laikų Stalino padarytą reikalavimą tą šalį paversti "sovietų įtakos sfera", nes ta šalis prieš pat atrodė sovietams dar geriau. Kaukazo, Kaspijos jūros, uždaros sovietams keltą į Persijos įlanką ir Indijos vandenyną.

Kintjos premjero vizitas tuo būdu skirtas atsverti sovietų įsigalėjimą Abisnijoje. Svarbiausio šacho šeimoms narai, princas ir princesės, pastaraisiais laikais jau trgti svečtavo Kintjoje. Kint-

Kinijos premjeras Hua su Jugoslavijos prez. Tito, Belgrade.

jos premjeras sustiprino ryšius su Jugoslavija, Rumunija, kurias ką tik aplankė. Jis žada lankytis Italijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, Švedijoje ir Kanadoje. Su Japonija jau santykiai sutvarkyti.

Visa tai tiek išmuša sovietus iš lygvaros, kad jos beveik isteriškas nepasitenkinimas skaitomas pasaulio politikų net juokingu, ir parodo, kiek iš tiesų Sovietų Rusija yra pilna batmės ir nepasitenkėjimo patį savim. Ypač ją gąsdina dabar jau nuolatintis modernistų ginklų plūdtimas į Kintją iš viso laisvo pasaulio. Kintjos tikslas-kuo greičiau pasidaryti pirmą ginklų galybę.

Kaip ten bebūtų, nuo anų laikų sovietų pasakų Vilniaus universitete iki šiuo dienų realybės yra didelis skirtumas. Ar tik neatsivėrėta pagaltai ir sovietams-rusams kitas lazdos galas, kurio jie tiek užstarnavo!

S.Šetkus

V-jo PLB Seimo Nutarimai

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės V-sis Seimas, susirinkęs birželio 30 - liepos 4 dienomis Toronte, Kanadoje dalyvaujant atstovams iš Argentinos, Australijos, Didž. Britanijos, JAV, bių, Kanados, Kolumbijos, Prancūzijos, Urugvajaus, Venecuelos, V. Vokietijos ir N. Zelandijos, pareiškia savo nusistatymą šiais klausimais:

IV - LIETUVIŠKASIS AUKLĖJIMAS IR ŠVIETIMAS

1. Tautinio savitumo išlaikymas yra vienas iš pagrindinių Lietuvių Bendruomenės uždavinių, todėl Seimas skatina Lietuvių Bendruomenę:

a. padėti tėvams ir parapijoms steigti ir išlaikyti lituanistines mokyklas;

b. rengti, tobulinti ir leisti lituanistines mokslo priemones mokykloms ir šeimoms;

c. skatinti glaudesnių tėvų mokytojų ir Lietuvių Bendruomenės bendradarbiavimą;

d. mokslo metų pradžioje skatinti šeimas leisti savo vaikus į lituanistines mokyklas, aplankant jas asmeniškai.

2. Kalba yra pagrindinė sąlyga tautiniam savitumui išlaikyti, o šeima - pirmoji ir pagrindinė sąlyga kalbai išmokyti. Seimas primena visiems tėvams lietuviams jų didelę atsakomybę už savo vaikų lietuvišką auklėjimą ir pabrėžia ypatingą svarbą:

a. kalbėti šeimose lietuviškai;

b. pramokyti vaikus lietuviškai skaityti ir rašyti, prieš leidžiant juos į vaikų darželius bei mokyklas;

c. leisti juos į lituanistines mokyklas.

3. Kadangi lituanistinių mokyklų mokytojų trūkumas didėja, Seimas skatina:

a. Lietuvių Bendruomenę organizuoti ir remti mokytojų kursus paskiruose kraštuose;

b. Pedagoginį Lituanistikos Institutą savo mokslą plėsti vasaros seminarais;

c. Organizuoti suaugusiųjų švietimą, kreipiant dėmesį į lietuviškai nekalbančius suaugusius ir vaikus.

4. Seimas ragina visus laisvojo pasaulio lietuvius remti vienintelę išeivijoje Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje.

5. Lietuvių išlaikyti lygiai svarbus kiekvienas lietuvis, nežiūrint kuriam krašte jis gyventų, todėl Seimas skatina Lietuvių Bendruomenę ir Lietuvių Fondus remti visų kraštų lietuvišką švietimą.

6. Seimas skatina Lietuvių Bendruomenę minėti tautai reikšmingą Vilniaus Universiteto 400 metų sukaktį.

7. Seimas skatina Lietuvių Bendruomenę ir Jaunimo Sąjungą derinti savo švietimo pastangas.

LIETUVIO IŠRADIMAS

Brazilijoje Sao Paule gyvenantis žurnalistas Melduis Laupinaitis 1978 m. rugsėjo 11 d. Brazilijos Patentų Departamente gavo išradimo patentą Nr. 111072. Šis jo išradimas yra rašomosios mašinėlės patobulinimas, kuria rašant mašininkai sutauptų laiką ir sumažins atydomo reikalą. Išradėjas M. Laupinaitis sako, kad jau dabar turis užsakyti Brazilijoje, Vokietijoje JAV - se ir kitur.

Jis savo laiške "NL" redakcijai rašo: "Prieš porą

mėnesių didelių pastangų dėka mano darbo vaisius tapo kūnu. IŠRADIMAS tapo išgirstuotose vietose patentų įstaigose. Toliau būdu, kaip matote, esu pirmasis lietuvis išradėjas Brazilijoje. Tuo galite džiaugtis ir didžiuliais ir jūs, nes esate mano tie didieji bičiuliai, kurie įrodėte per eilę metų talpindami mano rašinius ir kas liečia mano nedėkingą darbą čionai Brazilijoje. Dabar gal atėjo eilė ir man žinoti ir atpažinti, kas yra mano prieteliai, tie didieji vedamos kovos prieš tiraniją bičiuliai. Iš nedaugelio to skaičiaus, pirmoje eilėje skaitau jus su visais jūsų bendradarbiais. Tikėkite, kad netolimoje ateityje galėsiu jūsų spaudą ten Kanadoje ir aš kiek stambesne suma paremti, nes to esate užsipelnę..."

Taipgi apie šitą išradimą rašo Brazilijos laikraščiai. Viename "Diario de Sorocaba" patalpinta M. Laupinaitis nuotrauka ir apie jį aprašymas. Pamini jo antikomunistinę veiklą Brazilijoje ir jo atrastus apelsinų medžių vaisius Amazonėje, jo parašytą knygą apie Brazilijos krašto dalį - Amazonę. Laikraštis sumini jo kilmę iš Lietuvos ir kad jis iki šiol laikėsi jos pilietybės. Bet šio išradimo ir patento gavimo atveju turėjus tapti braziliečiu. Džiugu pasveikinti bendradarbių ir palinkėti jam tolimesnės sėkmės. NL

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

NUOMONĖS, PASTABOS IR ATITAIŠYMAI

Kam gi klastojama istorija?

1978 metų gegužės 18 d. "Draugas" atskubėjo į tolimą Los Angeles, Vartau. Jame randu autraštę - "Pirmasis Festivalis Detroit'e". Kiek nustebau, žinau, kad Dramų Festivaliai buvo ruošiami Čikagoje, Toronte, Hamiltone, bet kada kas būtų ruošęs Detroit'e - negirdėjau. Tad su dėmesiu skaitau:

- Los Angeles Dramos Sambūris yra vienintelė Amerikoje veikianti pastovi teatro grupė. Ji išsivystė iš Stepo Makarevičiaus / čia pradėjau juoktis, nes man priminė, kaip potertus, kad gimė iš šventosios Dvasios /, kuri Los Angeles pradėjo veikti jau 1949 metais. Ši grupė pastatė keletą veikalų, kurių tarpe ir K. Binkto "Atžalyną".

1957 m. į Los Angeles atsikėlė didelis menininkas G. Veltėka. Keturių metų laikotarpyje jis pastatė 5 savo

veikalus.

Nuo 1962 metų Dramos Sambūris į savo rankas perėmė dabartinę režisierę D. Macktalenę, kuri turė didelį teoretinį pasiruošimą. Ji yra nepakelčiama interpretatorė, naujų polėkčių ir lakios fantazijos režisierė.

Na, ir toliau, nieko savo darbų nepraleidžiant ir neįskrapant, nepamiršta išvardinti viską skrupulingai. Perskačius, gavau išpūdį, kad ten rašo visai trečias asmuo, labai gerai informuotas, su sąmoningu noru klastoti. O tie klastojimai L.A. Teatro Dramos Sambūrio teštamai jau eilų metų... Visose Teatro Festivalių programose rašoma taip:

J. Kaributis iš Dramos Sambūrio išstojus, jo vietą užėmė 1957 m. iš Čikagos į Los Angeles persikėlęs G. Veltėka.

1962 m. Veltėkat mirus, Dramos Sambūritui vadovauti buvo pakviesta Dalia Macktalenė.

Mano gi teatrinis archyvas rodo, kad 1957 m. J. Kaributas, režisuodamas J.

Glaudos "Meilės Pinaklis", tik atvykusį Veltėką gražiai sutiko ir kvietė bendram darbui į Dramos Sambūrį, bet Veltėka ir raštu ir žodžiu kvietimus neigiamai atsiliopė tr darbu nepriėmė. Jis susitinko keletą vaidintojų ir greitai Dramos Sambūrio, statė tik savus veikalus.

1958 m. aš režisavau P. Valtėno "Tuščias Pastangas", o G. Veltėka "Lūnatikus". 1959 m. pradėjome repetuoti P. Valtėno "Naujieji Žmonės", o Veltėka - "Lėk Mano Sakalėli". Abu veikalai buvo statyti 1960 m. "Naujieji Žmonės" buvo Lietuvių Bendruomenės rengiamam Lietuvos Dieniai.

1961 m. su Dramos Sambūriu statėu tritų veiksmų komediją "Teta iš Amerikos". G. Veltėka sustirgo. Jam mirus, 1962 m. su Dramos Sambūriu išvykom gastrolę į San Francisco, ir tu pačių metų, tą patį "Vieną Btrželį" vaidinom Los Angeles. Visą teisingą metriką galima rasti mano tik ką išleistoje knygoje Teatrino Vargo Keitais.

Teatrino Festivalio programose rašoma, kad Veltėkat mirus, Los Angeles Dramos Sambūritui buvo pakviesta vadovauti Dalia Macktalenė.

O buvo taip: kai 1962 m. su Dramos Sambūriu dirbti atsiskaitau, pas mane atvyko Macktalenė. Tada jie abu buvo išrinkti į D.S. Valdybą, prikalbinti mane, kad aš vėl grįžčiau. Taigi, kaip ji visur girtai, kad "latmingu sutapimu sulaukta naujos rež. D. Macktalenės", tada jos nei kas iaukė, nei žinojo, kad ji režisierė.

Juos gražiai sutikau. Mūsų buvo kultūringas pokalbis ir gana ilgas. Kaip jie kalbėjo tr Dramos Sambūrio tūtrygas teistino, aš kategoriškai atsiskaitau prieš tu vaidintojų grįžti tr su jais dirbti. Jiems neatlaidžiai spritiant, aš pradėjau patarinėti jai pačiai imtis režisavimo. Ką gali žinoti, kur kokie talentai pasilėpti. Ji tada kalbėjo taip:

- Ne, aš negalau. Niekados nesu režisavusi.

- Klausyk, brangioji, esi drąs, pilna energijos - pabandyk. Gal mano tas patarimas paskatino, bet vėliau,

kaip man pasakojo p. Jaučta, kurtis Susivienijimo 77-tos kuopos vardu, susikvietė tris vaidintojas tr būtinai vieną iš jų norėjo sugundyti, kad jų metimui parengtumi surežisuotų kokį vienaveiksmį, man taip sakė:

- Tau nesutinkant, susikvietėu tris vaidintojas: O. Mirontenę, J. Peterienę ir D. Macktalenę. Dvims pirmoms toms greičiau atsiskaitant, aš sustojau prie Daltos. Toji gi man sakė:

- Niekados nesu režisavusi, bet aš galu pabandyti.

Tada vienaveiksmį Rūko veikalą Kojtnės tr surežisavau. Tai va, koktu latmingu sutapimu ji Dramos Sambūrito sulaukta tr pakvesta. Tad jei, kaip ji girtai, tu trintai tokį didelį teoretinį pasiruošimą, kodėl neišdrįsi tada pasakyti? O gal tą diti deli pasiruošimą ji bus gavusi iš mano vaidintojų?

Toliau. Patsako Lietuvių Enciklopedijoje, kad ji yra surežisavusi Australijoje keletą veikalų. Toks jau kuklumas. Kai tada pas mane atvyko, sakė, kad niekad dos nėra režisavusi. Gal da-

bar išdrįsytų pasisakyti, koktus veikalus tr kūr? Enciklopedijoje pasisakoma, kad 1943 m. įstojo į Vilniaus Dramos Studiją. Turėjau progų susitikti su Vilniaus teatro dimo patentą Nr. 111072. Šis jo išradimas yra rašomosios mašinėlės patobulinimas, kuria rašant mašininkai sutauptų laiką ir sumažins atydomo reikalą. Išradėjas M. Laupinaitis sako, kad jau dabar turis užsakyti Brazilijoje, Vokietijoje JAV - se ir kitur.

Jis savo laiške "NL" redakcijai rašo: "Prieš porą mėnesių didelių pastangų dėka mano darbo vaisius tapo kūnu. IŠRADIMAS tapo išgirstuotose vietose patentų įstaigose. Toliau būdu, kaip matote, esu pirmasis lietuvis išradėjas Brazilijoje. Tuo galite džiaugtis ir didžiuliais ir jūs, nes esate mano tie didieji bičiuliai, kurie įrodėte per eilę metų talpindami mano rašinius ir kas liečia mano nedėkingą darbą čionai Brazilijoje. Dabar gal atėjo eilė ir man žinoti ir atpažinti, kas yra mano prieteliai, tie didieji vedamos kovos prieš tiraniją bičiuliai. Iš nedaugelio to skaičiaus, pirmoje eilėje skaitau jus su visais jūsų bendradarbiais. Tikėkite, kad netolimoje ateityje galėsiu jūsų spaudą ten Kanadoje ir aš kiek stambesne suma paremti, nes to esate užsipelnę..."

Duodu didelį kreditą tiems, kurie atsiskako poisto, nebijo nemgto naktų tr nervų įtampos, kaip užgula paskutines dienas prieš veikalo parodymą. Tą suprasti gali tik tas, kuris t testogintai tokį darbą yra pergyvenęs. Tad kaip galima, duodant Dramos Sambūrio istoriją ar apžvalgą, kitu darbus taip visai nutylėti?

Kas tą metriką davė? Mielas kolega V. Kutkus man atsiuntė pačios režisierės duotos metrikos kopiją, prieš jos jts taip rašo:

- Galia, kad taip įvyko. Žintat gavau iš pačios režisierės D.M. tad tr maniau, kad jos labai objektyvios. Tikrai tenka apgaudinti tokia deli pasiruošimą ji bus gavusi iš mano vaidintojų?

Toliau. Patsako Lietuvių Enciklopedijoje, kad ji yra surežisavusi Australijoje keletą veikalų. Toks jau kuklumas. Kai tada pas mane atvyko, sakė, kad niekad dos nėra režisavusi. Gal da-

Los Angeles, Calif.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Gairė, apie kurią daugelis pašneka, retas laikosi...

BRONYS RAILA

Kai kyla nerimas...

Nežinau, ar iš to bus kam naudos, jei čia mėginau aiškinti ir tartum teisinti savo kelią ir savo darbą - taigi, savo naujosios knygos vardo reikšmę, pačią prasmę, jos rašymo ir iš dalies išraiškos būdą.

Žinoma, tokia būtų mano gynimosi pozicija. Gi jūs, mas, kuris atsispaudo emocijai kurie tuo domėsitės, vertinsit gal kitaip, irgi savarankiškai. Be abejo, kai kurie autorių pakaltinsit (o priekabų galės būti užtenka, su kaupu). Tada visi nutelsit, kaip dažnai teisdavot mus, spaudos žmones, kritikus, vadinasi, tuos griovėjus, vienybės ardytojus, ramybės drumstėjus. O mes, bent aš, nepasiduodavom. Mes vis apeliuodavom ir apeliuosim istorijos tribunolą su viltimi, kad kažkas kažkada pasakys tikrą teisybę ir mus supras. Toks yra kiekvieno kūrybinio darbo procesas - ne vien tasai, kuris reiškiasi knygų pavidalu. Bet kai tos kūrybos vaisiai paskelbiami ar parodomi, jie tampa visuomenės nuosavybė, taigi visiem priklauso naudotis, vertinti, priimti ar atmesti.

Ir čia ima kilti mano nerimas. Esu neramus nujauti, kad galiau dabar viską pralošti. O jei paaiškės, kad veltui per tiek metų stengiausi tam tikrais fermentais veikti ir dalyvauti lietuviškos išeivijos visuomeniniuose sukūrimuose? Kai visa aplinkui pasidaro per daug drumstai, tai daug kam norisi pasišalinti, trauktis į švaresnę atmosferą. Ypač

tada greit nutolsta ir nutrupa jaunesnioji generacija. Tokia juk buvo ir prieškarinė lietuvių emigracijos draugma, ir mes nepasimokom... Kai stebiu ir tolydžio matau nuosmukį riedantį mūsų viešąjį gyvenimą, mane sukausto rūpestis, o kai kada ir nesuvaldomas pasipiktinimo procesas - ne vien tasai, kuris reiškiasi knygų pavidalu. Darbar jau koks vienas vadas ar vadė, pavyzdžiui, stengiasi moraliskai nudobti kitą savo partijos dalyvį, tik gabesni ir garbingi. O kaip? Gi mūsų tautos užgrobių policijos sufabrikuotom paplavom!

Vakar bendraminčiai, šiandien "išdavikai"...

Bet kaip kitaip būtų geriau? Mes juk vis mažiau beišgalim tarpusavyje švariai, padoriai susikalbėti. Tauresni civilizuotų formų dialogai kaskart virsta tik ateities svajone. Atėjo ardymas, atrėpliojo skaldymasis su nebesivaržomais plikais melais, su nesiliaujančiom begėdiškiausiom inkriminacijom. Dabar jau koks vienas vadas ar vadė, pavyzdžiui, stengiasi moraliskai nudobti kitą savo partijos dalyvį, tik gabesni ir garbingi. O kaip? Gi mūsų tautos užgrobių policijos sufabrikuotom paplavom!

Vadinamieji "veiksniai" ne tik nepajėgia operatyviai paveikti ar sustabdyti šitokių paplavų potvynį, jau nekalbant apie tautiečių padoraus sugyvenimo išlaikymą, bet kai kurie iš jų dar pasibaisėtinai puoselėja ir gina tą beprasmišką ir savižudišką karą tamsių gatelių "asfalto džiunglėse". Laikraščiai prieš laikraščius, draugai

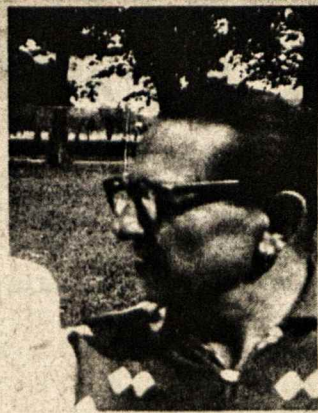
prieš vakarykščius draugus, bendraminčiai prieš tokius pat bendraminčius, tik dabar jau išdavikais vadinamus. Pagaliau registruoti patriotai ir tikri naciai prieš okupanto talkininkais apšaukiamus kitus veikėjus. Kokius? Kaip žinoma, ypač prieš neabejotinai vertingus jaunesnės generacijos intelektualus ar dabar jau bolševikų pašlemėkais apskelbtus mūsų katalikų kunigus patriotus.

Jau daugybę tokių pat skambalų, vis man taikomų, esu nuo seno girdėjęs ir socialiai prisiklausęs, tik jūs kiti tuo anuomet, aišku, nesisielojot. Ar kam labai rūpi svetimos bėdos? O gal ir ne be pagrindo? Dabar išgirdot, kad tas pats jau ir tau skiriama, mano brangus kolega ir lietuvių žurnalistų bendruomenės pirmininke, Juozai Vaišny, ir tau, mielas baltasai bičiuli, Algimantai Kezy...

Žinot, tai puikus spektras, virpuliojantis visokių patamsių konglomeratas. Ir prisimena patarlė: Dievas ne ūmus ir ne maršus - vienam ateidamas, kitam nueidamas.

Mes ir mūsų "valdžios"

Bet gana tų asmeniškumų - minutėlei pasidairyk aplinkui, plačiau. Kol dar gyvenam demokratinuose kraštuose ir svajojam apie demokratijos grįžimą Europos rytuose (taigi ir mūsų tėvų žemėje), būna įdomu retkarčiais ir mūsų spaudoje užtikti pastabų, kaip toji demokratinė struktūra veikia mūsų struktūrą užsieniuose jau dabar.

Rašytojas B. Raila

Pavyzdžiui, Kanadoje išeina tegu ir ne labai populiarus ir ne per puikiausios išvaizdos savaitraštis, bet labai gražiu vardu - "Nepriklausoma Lietuva". Jie ten yra įsivedę savotišką liaudies tribunos skyrių, pavadintą "Ir gerai, ir blogai"... Ten dedami daugiausia įvairių skaitytųjų laisvi pasisakymai. Žurnalistiniu požiūriu jų daugumas nėra labai rafinuoti ar stiprūs, bet tai tikras liaudies balsas, kuriame protarpiais pasigirsta gan įsidėmėtinų idėjų.

Vienas iš tokių mastytojų, pasirašęs B. Bačiūnas (N. L. nr. 17, 1977.IV.27), sakosi jau matęs mūsų "kultūrinę tragediją" ir ta proga, pasiremdamas anglų enciklopedijos teigimais, dėsto įvairias politikos sąvokos sampratas. O po to, atrodo, jau nuo savės primena keletą konvulsijų, kuriom dabar susirgoliuotuviskasis pasaulis užsieniuose. Pavyzdžiui, kad "... demokratiška yra ne vien tai kaip piliečiai savo valdžią daro, bet kartu ir tai, ką valdžia iš piliečių padaro". Čia man rodos, yra neblogas paaiškinimas ir mūsų krizės priežasčių ir padarinių. Mes juk taip pat šiek tiek vis "darem savo valdžias", bet daug daugiau tos mūsų "valdžios" mus komandavo, įsakinėjo, reikalvo, teisė ir mokė - ir štai pavertė tokiais, kuo esam.

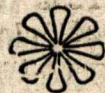
Toliau Bačiūnas netikėtai iškelia klausimą, ar mes kar-

tais tik nebūsime virtę semitais. Mat, ir mes savo kultūrinį pastatą pradėdam nuo stogo, nuo "valdžios" (t.y. sakykim, Vliko ar Altos), bet ne nuo pamatų, nuo savo tautiečių ir per tautiečius (kas jau būtų, tarkim, atskirų kraštų ar ir "Viso Pasaulio" Lietuvių Bendruomenės struktūros pagrindas).

Pagaliau jis perspėja dėl artėjančios grėsmės visai mūsų tautinei substancijai, primindamas, kad nepalankiom aplinkybėm susidėjus, "valstybė žūsta, bet tauta gyvuoja, ligi okupantas tėvynėje ar išprotėję tautiečiai užsieniuose vienas kitą sunaikina"...

Man buvo itin malonu ir net keista, visiškai iš anksto nesusitarus ir nepasipažįstant, rasti tokį artimą minties sąjungininką. Gal kitais reikalais ir nesutiktume, bet čia tai kaip kirvis kotą. Tik deja, ar mes labai budrūs tokie įspėjimams? Ar ne mes daugelis tokius įspėjimus tik kitiem skelbiam, gąsdinam ir iš tribūnų paverkšlenam, bet iš tikrųjų patys nieko nedarom ir savo pamokslų neklausom? Ne, brangūs baltieji broliai - mes, matyt, jau įpratom, kaip ir prieš Žespospolitos padalijimus, į tokias grėsmes nekreipti jokio dėmesio. Pagal aną gerą dviejų šimtmečių tradiciją mums labiau patinka, anot H. Radausko, "karališka mirtimi" triukšmingai žūti ar savitarpieje užsismaugti, negu tarpti įvairoviškoje santalkoje, protingai ruošis savo idealų sunkiai ir gal dar gana atokiai pergalei.

(Bus daugiau)

kas Večkys, Bolius Žapto-rius ir kiti. Trijų aukštų namelis esąs 180 kvadratinų metrų ploto, sverias 25 tonas ir stovis ant vienos "ažuolinės" kojos. "Ažuolinės" tarp kabučiu, tikriausiai reiškia, kad statyta ant tvirto gelžbetoninio "koto". Taip bent mano nuotraukose atrodo.

Tame nemelyje mes truputį užgašome, nes buvo ko pasižiūrėti. Malonus gidas (į pensiją išėjęs miškininkas) mums rodė keturius kambarius: beržo, ąžuolo, eglės ir pušies (rodos taip, jei mano atmintis nesušlubavo; informaciniam lapely apie tai anei žodžio!).

Beržo kambary viskas iš beržo ir apie beržą. Beržo sienos, baldai. Apie beržą gausybė orientacinių - statistinių duomenų. ąžuolo kambary - viskas apie ąžuolą ir taip toliau. Kituose kambariuose viskas apie miškus aplamai. Daug paukščių ir žvėrelių iškamšų, nuo traukų. Iš visų pusių namelis išpuoštas lietuviškais ornamentais. Namelio užpakalyje, iš trečiojo aukšto gali nusileisti imponantiškais suktais laiptais, kurie, vietoj turėklų, aptverti stačiomis lentomis. Viskas iš medžio. Leidiesi žemyn sraigtiniais medžio laiptais, įsitverdamas lentinų sienų, o per sprindžio platumo plyšius stebi ir dangų ir žemę. Apie Druskininkus galima rašyti labai daug. Bet aš savo rašinį bandysiu trumpinti. Valandą ar kiek ilgiau mes lėkėme ir lėkėme, nes norėjome kuo daugiau pamatyti. Ejomė pro sanatorijas. Plovėm gerkles mineraliniu karčiai šūriu vandeniu, semdami riešukučiomis iš tiesiai trykštančio šaltinio. Gėrėjomės Vlodo Vildžiūno šedevru - M. K. Čiurlionio paminklu. Apsukome miesto centrą, dominuojamą gražios bažnyčios (veltui jos nuotraukos ieškosi angliškai išleistame propagandiname leidinyje "The Spa of Druskininkai"). Pro nuogakrūtę "Ratnyčėlę" (Broniaus Vyšniausko dailią skulptūrą buvom pasukę į žmogaus rankų beveik nesužalotą, natūralų parką. Mūsų vadovai, mūsų giminačiai vos spėjo aiškinti.

Ekskursiją baigėme jau kiame giminių bute. Čia buvo susirinkusi visa Bronės giminė. Pietūs su šampanu, su linkėjimais laimingai grįžti Amerikon ir vėl čia kada apsilankyti.

Kai lankėme "Girios aldo" namelį miesto pakrašty, šoferis prie kello kantriai laukė mašinoje. Nuvežęs mus į miesto centrą, iš kur pradėjome pėsti į žymybų apžiūrėjimą, jis bene trims valandoms pasišalino. Jam buvo duotas mūsų giminačių adresas ir pasakyta, kada ten atvykti. Kaip anksti! daugiaubio labirinto klemą jis prisistatė, aš nežinau. Kai už keliolikos minučių po sutarto laiko mes į klemą pasipylėme, ji ten jau rodėme. O šį "tūrą" imdamas buvau manęs, kad šoferis nuo mūsų niekur nesiskirs, kad turėsime jį vestis ir į vaizių kambarį ir į tualetą...

(Pabaiga sekančiame nr.)

Aklmirkos 1977-ųjų Europoje

Alfonsas Nakas

(Tęsia iš praėjo numerio)

Prisimenu Amerikos reklamas. Vistiek, automobilių, lėktuvų, dantų pastos ar vidurių liuosuojančio exlax. Jeigu jau reklama, tai reklama - ją visi turi matyti. Amerikos reklama tau akis bado, tau į automobilį lenda. O čia, jei vairuočiau, joku būdu nepamatyčiau. Pėstieji į tokias aukštybes irgi nežiūri. Jauti, jog daryta tyčia, kad tik nepastebėtų. Liepėte - iškabinom. Liepėte matomiausioj vietoj prašom, iškabinom aukščiausioj. Tie transparentai, reklaminius vakariečių transparentus nuolat matančiam, tik loką kelia.

Kuri laiką, gal dešimtį kilometrų už miesto, važiuojam garsiąją Vilnius - Kaunas autostrada. Šis greittkėlis, atrodo, prižiūrimas gerai, duobčių nepasitaikė. Bet siauručiukas, bene po dvi juostas į kiekvieną pusę. Judėjimas buvo gyvas, tad darė jį dar siauresniu. Mūsų šoferis kaip patrakęs lėkė priemiesčiais, o dar smarkiau greittkeliu.

Mūsų šoferis... Juk tai enkavedistas, tiesa, ponai Inturistai? Jūs, žinoma, ginčysitės. Nešmeizk! Kaip tu drįsti? Nešmeizliu. Nedrįstu. Nežinau. Jeigu mums neleidi žlate važiuoti su giminėmis, jeigu nepasiūlote autobusų,

traukinių, jei nepasiūlote automobilių išsinuomuoti, bet būtinai siunčiate su žmogumi, tai jis turi būti somebodus. Vienas iš jūsų, tiesa? Jūs mus išmokėt įtarinėti ir negalite drausti. Taigi, aš itariu ir niekų su juo nekalbu. Tai jaunas dar žmogus, sakė, kad 33 metų. Gal tiekios ir yra. Sakė, esąs vedęs, turis vieną dukrelę. Tik tiek apie jį sužinojom. Galėjo sakyti teisybę, galėjo ir ne. Iš pradžių jis buvo gana niurus. Moterys gageno ir gageno. Aš dairiausi į šloves raudonajame, didžiajam spaliui. Labai džiaugiausi, kad bent laikinai esu paliktas su savo mintimis. Ilgainiui moterys įtraukė jį į kalbas. Kur tau neištrauks moterys. Visų pirma, joms darėsi baugu. Vanda klausia jį koku greičiu važiuojas? Jis dar tyli. Vėliau, klausimą pakartojus, nurašina. Sako, nebijokit, aš vežu jus saugiai, kad ir kiek per greit. Daugiau laiko turėsite Druskininkuose. Tik grįžtant mudu ištraukiam į gyvą pašnekėsį. Apie ką? Apie Amerikos automobilius. Jų dydį, jų ekonomiškumą, jų skirtingus modelius. Atrodo, kad mano pašnekovas rimtai jais domisi. Nebijokit, jokių Chryslerio paslapčių neišdaviau. Neišdaviau, nes nežinojau. Jei būčiau daugiau žinojęs, gal apie automobilius nebūtume kalbėjęsi. Tikrai,

ir labai smarkiai lėkdamas, jis mus saugiai pristatė į Druskininkus ir atgal į "Gintarą". Juo buvome didžiai patenkinti. Užėjau pas panelę Inturistę ir pasakiau, kad šoferį davėte puikų ir jeigu jam reikia keleivių viešų padėkų, tai štai mano padėkų jūsi rite.

Bet mes dar tik į Druskininkus. Diena apyšiltė, su saulės properšomis (visai giedrios dienos Lietuvoj neturėsime). Ir greittkelį palikęs, vieškelis tiesus, gerai asfaltuotas. Žali, žali Lietuvos laukai. Ir čia rugiapiūtė, bet daug jėgų dar nepaunam. Matau bandas ir pavienes karves. Pavienės, tikriausia, žmonių nuosavybė, jų sklypeliuose? Labai reta arklių. Tik kur ne kur vienas kitas. Vistiškai nemačiau avių. Ar jas dar Lietuvoj augina?

Praleikiam pro Pirčiupį "Motiną". Šoferis nieko nesako. Grįžtant paprašysiu, kad ten sustotų. Sustoję, išlipom, apžiūrėjome, nusifotografavom. Rodos, kad netrukus už Pirčiupį prie kello ima šmėkščioti Čiurlionio garbei pastatyti spalvoti skulptūrų stulpai. Jie nepaprastai gražūs. Tai išnaikintų kryžių ir kopytstulpių pakaitalas. Pakelėj iki Druskininkų jūsi bus gal kelios dešimtys. Apie juos daugelį kartų

jau rašyta.

Už Pirčiupį greit pasinėrėme į miškus. Į pušynus. Į retų išlakių eglų girias. Miškai, miškai, miškai. Kelias dešimtis kilometrų. Jie knibždėde knibždėjo... grybautojais. Jau Vilniuje mums pasakojo, kad ši vasara - grybų vasara, ypač baravykų. Sako, kelios vasaros buvę per sausos, grybai nedygę, tai dabar jų eksplozija. Giminių vaisiną mus baravykais kiekvieną dieną. O čia dar per grybūnus važiuojame.

Kaip grybautojai šias vietas pasiekia? Didžiausia masė - automobiliai. Jų radome "priparkinta" visos pakelės. Tik pasitraukta nuo asfalto, ir miškan, mašiną palikus. Miškai tokie reti, kad matosi, kaip ten su kašlais, kibirais, kitokiais indais žmonės slankioja. Vyrų ir moterų. Mažai vaikų (nežinau, kodėl?). Bet ne visi automobiliai turi, ne visi iš Vilniaus, Alytaus ir kitų didmiesčių. Matėme moterėles, prie kelio pilnas krepšias apsičiausias, belaukiančias autobuso. Kiti atvažiavę ir dviračiais. Poroje vietų turėjome lenkti lėtai judančias mašinas ir labai pristabdyti. Stebėjome jau "medžioklę" baigusią grybautojų laimikais: jų krepšiai ir kašės buvo sklindinai ir su kaupu perpildyti. Kitų jau nuskusti, apipiaustyti ir paruošti virti. Ir vis tai gražūs, vidutinio dydžio baravykai. Kartais

užmiršdavau kelią, užmiršdavau spalvotas pakelės skulptūras, o tik prigludęs prie lango sekiau mišką ir grybautojus. Būčiau gal savo šoferį prašęs sustoti ir pusvalandžiui į mišką išleisti. Bet aplinkybės vertė skubėti į abu galus: į Druskininkus, kadangi pirma mūsų ten išvažiavo ir mūsų miesto pakraštį laukė giminės; ir į Vilnių, nes artėjo sutarta aštuonių valandų riba...

Pirmoji atrakcija Druskininkų miesto pakrašty, dešinėje kelio pusėje - parkas su medžio skulptūromis ir muziejiniu miško nameliu. Skulptūros kaip skulptūros, bet miško namelis, tai architektūrinis šedevras.

Labai mizernam turistiniam lapely, apie šį namuką pateikiama šiek tiek informacijos. Rašoma: "Prieš kelis metus ant pušelėmis apžėlusios kalvos ūkio ir miško pramonės ministerijos Eksperimentinio projektavimo - konstravimo ir technologijos biuro miškininkystės propagandos namelis "Girios aldas". 1974 m. liepos mėnesį namelis pakylėte pirmuosius lankytojus". (Atleiskite už šią baisią citatą. Savais žodžiais negalėjau atpasakoti). Toliau rašoma, kad namelį projektavo ir jo statybą vadovavo miškininkas, žemės ūkio mokslų kandidatas Algirdas Valavičius, o jam daug talkino miško darbininkai Mi-

KULTŪRINIS PUSLAPIS

MŪSŲ SPARNAI

Alfonsas NAKAS

Tokiu pavadinimu nuo 1951 m. leidžiamas lietuvių evangelikų reformatų žurnalas, išėjęs du kartu metuose (birželis ir gruodis). Redaguoja Jokūbas Kregždė su redakcine kolegija. Administratorius Jonas Palšis (5718 So. Richmond St., Chicago, Ill. 60629, U.S.A.).

Ant mano stalo-stambokas 96 puslapių žurnalas, sąslavinys. Tai š. m. birželio numeris (Nr. 44). Jį perskačiau nuo viršelio iki viršelio. Tarp poros tuzinų pavadinimų išspausdintų raštų, keletą radau itin įdomių. Štai jie: kun. St. Neimano "Papilio reformatų parapija" (su nepilnu tos parapijos kaimų sąrašu bei kai kurių iškilusių parapičių pavardėmis), iliustruotas keletų nuotraukų: Jurgio Jasiūnsko "Tarp praeities ir dabarties" (tėsinys iš praeities numerio ir pabaiga; autorius ieško pirmųjų lietuvių emigrantų Pietų bei Šiaurės Amerikoje, kurie, būdami protestantai, dėl religinių persekiojimų iš Lietuvos pasitraukė septynioliktą amžiaus pradžioje ir įsikūrė dabartiniame New Yorke bei Tobago saloje); V. Karoso "Slucką prisiminti" (labai patraukliai, kone beletristiškai piešiama autoriaus vaikystė Slucke ir kartu teikiama istorinė medžiaga); M. Tamulėno "XIX šimtmečio kalmo mokykla" (prisiminimai apie Gajūnų kalmo mokyklą prie Biržų girios bei kai kuriuos mokyklą baigusius žmones); Jono Jokubonio "Papilčių pavardimai" (per daugelių nusiųstų ir

čia, atrodo, užbaigiamas puslapis beletristinis pasakojimas apie tolimą Papilio apylinkių praeitį). Tai įdomiausi rašiniai man, ne protestantui, kritiškam pašaliečiui. Tikiau, kad reformatų religinės bendruomenės nariams bus buvęs įdomus lyg vedamuoju paspaudinamas kun. P. Dagio pamokslas ir Halinos Diličienės rašinys apie Pasaulio reformatų bažnyčios konsultaciją, ir kun. J. Urdzės reportažas apie 1977 m. rudens apsilankymą pas Tau-ragės tikinčiuosius, ir gausūs puslapiai protestantiško lietuvių jaunimo bei senimo kronikos. Pagaliau, kažkokių paslėptų metaforų neleskan-tiems eilėraščių mėgėjams, gal nemaža malonumo teikia ir keli sklandaus eilėlavimo, nostalgiški (Jokūbo) Dagio eilėraščiai.

Dauguma straipsnių iliustruojančių nuotraukų labai geros, ryškios. Ypač portretinės. O į Dagio skulptūras, kurių šiame numeryje, galima, randame tik tris nuotraukas ir kažkodėl visas tris sugrūstas į vieną puslapį, tai atsižūrėti negali. Žurnalas atspausdintas ofsetu. Puslapiai švariai perrašyti mašinėle. Rašybos klaidų beveik nėra, nebent kai kur angliškame raidyne praleistas vienas kitas lietuviškas ženklas (viena kita nosinė, ar kreskutė ant š bei ž).

Keletą metų MŪSŲ SPARNUS skaitydamas vis daugiau įsitikinu, jog šio žurnalo reikšmė bei vertė kils už metų, už dešimtmečių. Čia kiekviename numeryje

giliaudoma Lietuvos protestantų istorija. Beveik kiekviename numeryje yra vertingos medžiagos, kurią pas-

is:

... O BUVO TAIP

Mat, mamukas jau nebegalėjo atsikelti iš lovos. Ji labai stigo. Ji naktimis vis dejuodavo: "Jėzau, Jėzau", o dieną, kai valkatai kiek nutildavo, pasnausdavo.

MIRTIS

Vakare motina vėl pagulde Ėvikę už aną didžiųjų palatų, kad ji kažko nematytų. Stuboje buvo labai šviesu. Dėdė papabuvo uždegęs tą didžiulį lempą, kuri turėjo cildiną ir ima labai daug petrolejus.

Ir vis dėlto Ėvikei buvo daug kas matyti. Ji matė daug daug šešėlių ant sienų ir lubose. Tie šešėliai vis judėjo ir vis tokie juokingi buvo, kad ji vos neužkasdavo juoką. Ypač tos nosys. Tėtos mamos nosies ntekada nebuvo matyti ant sienos, nes ji turėjo mažą nosikę. O motinos Eimės nosis buvo lenkta ir didelė, ta vis šmėksojo stenoje ir tikėtai dūgdavo tada, kada ji prituoste šluostydavo akis. O jau dėdės papos nosis! Ak, tu pone!

Ji turėjo tokia didelę kuprą. O dėdė papa buvo su ūsais. Tai ta kuprota nosis ir tie ūsai ant stenos atrodė baisiai juokingi. Tik ji ntekam negalėjo nei pasakyti, nei parodyti kaip tai atrodė. Kambario buvo tylu ir kažkaip labai liūdna. Buvo ir Jaudžemio mamukas vėl atėjusi. Jie visiėjo prie mamuko lovos, pasižiūrėdavo, patinguodavo galva ir vėl nieudavo.

O mamukas kaip nekalbėjo, taip nekalbėjo. Ir dejuoti ji nebegalėjo. Tik ji sunkiai kvėpavo.

Jie vėl ėmė kanygas ir vėl ėmė giedoti giesmę, kurioje buvo parašyta apie amžiaus galą. O tasai amžiaus galas vis kartoja. Ėvikė net jau žinojo, kada jie vėl pakartos "amžiaus galas".

O tuo tarpu dėdės papos nosies šešėlis vis tebesukinėjo ant stenos. Ir pagaliau ta jo nosis pasidarė tokia, kaip raitelis, kuris joja ant kažkokios šluotos. Ir Ėvikė dar girdėjo, kad tiktai Jaudžemio mamukas begieda, kuri nemokėjo giedoti, ir tas pats dėdė papa, kuris labai šaukti mokėjo. Teta mama labai mokėjo giedoti, dėl to ji vis dejuo. O motina Eimė, ta vėl labai mokėjo giedoti. Ir gal dėl to, kad jos balsas kaip vargonai - taip sakė vieną sykį Juostė Jaudžemienė - ji negiedojų, o tiktai verkė.

Paskui tas raitelis ten prie stenos nūlpo ant žirgo, kas, beje, nebuvo žirgas, o tiktai dėdės ūsai. Ir... ir ji norėjo pasivytį mamuką, kuri labai skubėjo per laukus ir buvo balta balta, su marškintais, kuriuos ji jau seniai buvo pastidėjusi į kapėms. Ir staiga Ėvikė pamatė, kad ji nesėdinti ant Juruko medinio arkluko, o tas nė iš vietos...

Kita rytą Ėvikė atsikėlusi vos bespėjo pamatyti, kaip jau išardė ir išnešė mamuko lovą lauk.

Ieva Simonaitytė

Ėvikė labai nusigandusi paklausė, kur mamukas.

- Tyli! - sakė motina ir verkė toliau.

Dabar Ėvikė suprato: šią naktį numirė mamukas. Mamuko nebėra. Ne, ji dar yra, bet ji išnešta į skūnią ir ten įdėta į didelę skryniją, nes ji visiškai nebegyva ir nebejuda. Toje skrynioje ji turi laukti, kol ją grabą padirbs.

- Ai-ai-ai-ai! - Ėvikė pasidarė labai gaila mamuko. Gaila ir dėl to, kad jau skūnioj šalta, gaila dėl to, kad ji visiškai nebegyva, nebejuda, kad nebegali net rankos, nei kojos pakelti. Ir dėl to dabar tms ir palaidos ją.

- Neskriskite mamuko, pamatysite, kad ji numirė, - sakydavo paaugusieji.

Na, ir dabar numirė. Ak, Ėvikė atsimena, kaip jie skriausdavo mamuką. Juk Juralis, tas baisybė, ir ji pati eidavo pas mamuką cukraus vogti. Mamuko lovos kampe visada būdavo cukraus. To cukraus atnešdavo ar teta Marė, ar teta Madlė. Bet Madlė dar tokia jauna, kad jos negalima teta vadinti, o tiktai Madlėke.

Tai gi tos tetos netekam nematant, iškisdavo į mamuko lovos kampe ar obuolį, ar saldainį, ar cukraus "svarelį", kaip kartais atskindavosi pati mamukas.

Tai gi ir tie obuoliai ir tie saldainiai, kaip ir tas pats cukrus - viskas rūpėdavo Juraliui.

Teta, mamukas atsiguldavo lazda, bet kartais nebe suspėdavo. Ir Juralis, tas baisybė, pripuldavo, pagreitėdavo visą sauja cukraus. Na, duodavo ir Ėvikei vieną. Ir tada jie atsistojo ten, kur mamuko lazda nebe paslekdavo, valgydavo, čiuždavo ir šaipydavosi iš mamuko, kad ji lazda tokia trumpa. Dar batstau būdavo, kai Juralis "už-uosdavo", kaip sakydavo mamukas, kad ten koks obuolukas. Visada jis turėdavo pripulti ir pagriebti. O mamukas tik žūrėdavo, žūrėdavo, verkėdavo ir galvą ltinguodavo.

Ak, dabar Ėvikė viską atsimena. Jai taip batstai kels-ta, kad nebegali susilaikyti neverkusi. O kadangi motina sakė tylėti, tai ji tik ir ryja sąaras, kad nepravirtų balsu.

O paskui po daugelio dienų buvo laidotuvis. Bet tai jau nebebuvo taip balsu.

Mergaitė pastatė ravo pas Jaudžemio mamuką - beje, iš visų suaugusių tik su ja viena ir tebuvo galima rimtai pasikalbėti - ir Jaudžemio mamukas paaiškino, kad mamukas visai visai numirė, kad jos kūneliui jau visiškai ntekas nebeskauda. Ir jos koja nebeskauda, dėl kurios ji kas naktį dejuodavo ir "Jėzau, Jėzau" šaukdavo. O jos dūšėlė jau dabar danguje.

- Ten, matai? Aukštai, aukštai, pas dievalį, pas Jėzulėlį.

- Tai tas dievalis yra didelis, o Jėzulėlis mažas? - sustmąstė mergaitė.

- Eik, tu, pamplūkai. Tu dar nieko netšmanai. Kai paugst, tai suprast, kas tas dievalis ir kas tas Jėzulėlis.

- Ak... Naje...

- Na, matai, mamuko kūnelis yra toks išvargęs, toks iškankintas, kad jis daugiau nteko nenori, kaip tik ramybės ir tylos. Dėl to jis nori, kad jį palaidotų...

- Į žemę pakastų?

- Nereikta sakyti "pakasti". Šuo pakasamas, o žmogus palaidojamas.

- Ana, palaidojamas...

- O paskui bus vieną sykį sudna diena, ir tavo mamukas vėl prisikels iš numirusiųjų, ir tu ją vėl pamatysi, jei tu būsi buvusi gera mergaitė.

XX

ANTANAS TOLIS

MIRTIES KOLONA

(tėsinys)

Kaip jūs manote, kur jie mus varys nakčiai? - paklausė ir ji mane.

- Neturiu jokio supratimo, nes nepažįstu šių apylinkių - atsakiau.

Ki šol es pro pievas keltas vakarop įsmuko į didelį mišką. Jau visai temsta, o miško galo dar nematyti. Tur būt, naktį praleisime miške", pagalvojau ir kartu pajutau mažą vilties kibirkstėlę: miškas - tai ne laukas. Pagaliau, visą laiką jojęs vergų kolonos gale raitas komisaras, vieno čekisto lydimas, greitai rishėta nujojo į kalnų kolonos prysakį ir, pralenkęs ją, smarkia zovada paslėdė keltu pirmyn, dingdamas plento dulkių debes.

- Tur būt, nujojo pateškoti tinkamos nakvynės vietos, - vos girdimai prašneko arti manęs pulkinkas P., kuriam šio krašto vietovės buvo labai gerai žinomos dar iš praėjusio karo. Po to, apsižvalgęs, tyliai tęsė toliau:

- Čia, šiose paylinkėse labai blogos gamtos sąlygos, norint kam nors rimtesniam ryžtis, o ir vietos gyventojai ne labai simpatingi. Taigi, ryžtantis reikėtų labai daug sunkumų pakelti, ką ne kiekvienam leistų dabartinis išskankintos sveikatos stovis.

Supratęs iš jo žodžių, kad jis abejingai žiūri į mėginimą gelbėti, vėl paklausiau:

- Kaip jums atrodo pulkinkai, ar tokioje kelionėje mums dar ilgam pakaks mūsų jau baigiančių išsekti jėgų?

- Žinoma, žinoma, - tarė pulkinkas, - mano jėgos dar kelių dienų laikotarpy baigsis galutinai...

- O kas vėliau? - įterpiau su nekantrumu, - "išsilaisvinimas" per čekistų durtuvą? Mano nuomone, blogiau, kaip yra, būti nebegali, todėl galima ryžtis viskam.

- Taip, - sutikdamas su mano nuomone, tęsė pulkinkas P., - bet mes vieni to aptarti negalime, todėl pirmą proga pasitaikius, tarsimės su kitais mūsų tautiečiais. O tuo tarpu tebūnie viskas paslapyje. Pastebėjau, tyliai pridūrė pulkinkas, - kad net ir kalnų kolonoje čekistai turi persirengusių šnipų. Vienas jau bandė mane 4 psi.

kalbinti, klausdamas nieko bendro su mūsų būkle neturinčių klausimų, kurie ji tuojau man išdavė. Jis klausia, kaip toli, girdi, galėtų būti vokiečių karuomenė, ir ar ji mus pavys ir išgelbės. Užut atsakęs, patraukdamas bereikšmingai pečiatis ir dar labiau į apvylta, pridurdamas, kad aš visai nenorėčiau, kad vokiečiai mus pavytų. Gavęs tokį atsakymą, šnipelis nuo manęs tuojau pasišalino ir jau gan ilgai jo nematau.

Tiesiog tikėti nenorėjau, kad čekistai mėgina provo-kuoti net tikrą mirtiną stundamąs žmones, bet bolševikų ntekštiskumas neturi ribų! Pulkinko perspėtas, litau nebyliu tiems, kurių nepažinau, nes vėliau ir pats patyčiau, kad nemažas skatėlis šnipų zujo skersai ir išilgai mūsų vergų kolonos.

Žvilgtelėjęs į kolonos prysakį, pamačiau, kad ji jau suka iš kelto į kairę miško pusę. "Ten nakvosime", pagalvojau ir neužilgo pamačiau mums numatytą nakvynės vietą: tai buvo didokas skynimas su dar tebestūksančiais medžių kelmais. Įeidamas skyniman, pastebėjau, kad čia labai šlapia vieta, vietomis net pelkėta, nes einant, kojos gūloka grūmzo į šlapia miško velėną. Netrukus atkštėje susirinko visa kolona, kurią varovai apsupo tankiu žiedu.

- Gult! - pasigirdo per visą mišką nuskambėjusi komisarų komanda, ir tuojau pat visi kalnintai, it pelų matšai, sukrito, kur kas stovėjo, nežūrėdami, ar tai buvo pelkė, ar bent kiek sausesnė vieta. Laimei man ir mano bendraketivui pasitaikė gana gera vieta, prie pat kelmo, todėl truputį sausesnė. Po tokio nakvynės vietų "paskirstymo", kiekvienas stengėsi kuo patogiau jas išrengti: vieni, kurie turėjo kokį nors skarmalą, klojo jį ant žemės, kiti rove žolę ir klojo ją po savo kaulėtais ir buožty atitrunkytas šonats. Aš ir mano bendraketivė, neturėdami jokio atliekam skarmalo, taip pat pasinaudojome čia pat gaustai augančia žole ir netrukus jau turėjome guolį, į kurį pirma atsigulė visai stipna mergaitė. O aš, atsiklaupęs ant kelių, vis dar negultau ir akylai stebėjau aplinkumą ir sargybos žiedo sustatymo tvarką. Atsargiai nušliaužiau pas netoli sugulusius tautiečius, kurių vieni paslėkti gulėjo, kiti, pastermė alkūnėmis, taip pat stebėjo ir darė išvadas. Ypatin-gai akylai žvalgydamiesi, pradėjome tartis, kuomet, kaip ir nuo ko pradėti pabėgti. Atsirado daugybė nuomonių. Vieni stulė savo, kiti savo projektus, o dalis griežtai visiš-kai atsisakė, ypač pulkinkas Š., sakydamas, girdi, jis vis-iškai nteko nebandys daryti, prie bėgimo nepristids, o tie, kurie tam pasiryžę, taip pat neturėjo apie tai net galvoti, nes pabėgti užtrauktų baltus kankinimus liku-stems. Baigdamas pulkinkas Š. pabrėžė, griebs taisyti

soktų priemonių, kad pabėgti mas neįvyktų. Jo nustatymui pritarė dar keltoloka baltai nusitękusių. Pabėgimo plano iniciatoriai nenoromis turėjome nuo mūsų smulkiai ap-galvoto plano atsisakyti.

Nepasisekimo pritrunktas, tyliai ir atsargiai nušliau-žiau pro įvairiai išstūmėtus turėdamos drebantius nuo nakties vėsumos kalnų kūnus prie savo guolto, kur, lyg į kamuolį susitvėrus, drebėdama gulėjo mano bendraketivė. Atsargiai atsigultau ant drėgnos žolės, stengdamasis nteko negalvoti, norėdamas leisti pailsėti nežmoniška iitemptiems nervams. Pajutusi mane grįžus, mergaitė tuojau prispaudė prie manęs, stengdamasi bent kiek sušildyti savilgy drugto krečiamą kūną. Po geros valandos, nors užmig-ti joki būdu negalėjome ir buvome pusiau šlapai, nuolatini mūsų alsavimas bent truputį viens kitą apstūdė. Pašnabž-domis pradėjome kalbėti. Aš paklausiau jos vardo, kas ji tokia ir iš kur kilusi, nes jau greit sukaks para, kaip kartu esame, o vienas kitas dar nepažįstame. O ši para mums buvo ilgesnė net už amžinybę.

Užklausti peržvelgė mane didelėmis akimis ir tyliai pradėjo pasakoti:

- Mano vardas Vanda, esu lenkų karuomenės pulkinko dukterė. Visą laiką gyvenau su tėvais Lvove, kur studijavau meną.

.....

BIRŽELIO 26

Nežmoniška šalta, visi kūno raumenys nuo šalčio ir priteausrinės drėgmės mėslungtškai dreba, o dantys, it alkanų vilkų, be palovos kalena.

Girdisti, kaip ketčias apsaugos žiedo sargybintai, barškindami šautuvais, užima vietas nauji, o ante eina prie laužų. Vieni ten katilukuose verda arbatą, kiti ant durtuvų, kuriats dar taip neseniai žudė bejėgius kalinius, pasmetę duonos riekės, džiūvina virš degančių laužų liepsnos.

- Ačiū Dievui! Jau pamažu švinta, - drebantiu balsu ir kalendamas dantimis, žvilgtelėjęs į dangų, ištarė netoliese gulėjęs Jonas B. Ir vėl įbėdė vėdą beveik po pažastimi. Iš tiesų, saulė atėjo iš apačios prie horizonto, o jos pirtmėjai spinduliai ėmė gestinti žvaigždžių žerėjimą ir žadinti medžių šakose mėgančius paukščius, kurie tai vi-nur, tai kitur sučulbo, pranešdami kitiems apie artėjantį saulės patekėjimą. Vis daugiau švinta rytuose, jau beveik visai šviesu, turės netrukus pasirodyti saulė, pagimdyma naują dieną - mums naujų kančių, o gal ir paskutinę.

(bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

DEMOGRAFIJOS PROBLEMOMIS

J. Valtūnas

Tautos tęstinumas yra pagrindinis tautos išsilaikymo dėsnis. Jei kurios tautos prieauglis katastrofiškai sumažėja, tai yra ženklas, kad tauta sensta ir nyksta. Tai ypač svarbu prisiminti mūsų mažai tautai, kuri yra supama daug skatlingesnių kaimynų.

Prisimenu, prieš I-ąjį Pasaulinį Karą Lietuvoje jau buvo tokių dvarų, kurių savininkai lenkai gabenoti lenkus darbininkus iš Lenkijos. Taipgi vokiečiai viešai nusišypsavo, kad į rytus nuo Oderio upės, pusę kaimo darbininkų sudarė importuoti lenkai. Didelis, net tūkstantis skaitomas klekts jaunų vyrų jau nuo 19 a. pabaigos emigruodavo iš Lietuvos į JAV-bes ir net spaudoje anuomet buvo apgalvesta, kad nekaltė yra aukšta ma. Tai buvo vis jauni, pačiame pajėgume vyrai. O kaipgi su mergaitėmis: dailinai ir jos vykdavo į užjūrį, bet kita dalis netekdavo partnerių sukurti šeimą, ir tuo būdu nukentėdavo normalus tautos prieauglis. Reikia, dalis mergaičių likdavo netekėjusios. Anot prof. Čepėno/Naujų Latvių istorija, tik

pusė - 50,3% lietuvių virš 15 m. / pagal 1897 m. surašymą/ buvo ištejęsios. Tai, pirma to priežastis - emigracija. Pagal duomenis /1899-1914/ į Ameriką išvyko 170.699 vyrai ir 8.805 moterys. Be to, ne vien į Ameriką; buvo iškeltajama į Angliją ir kitur, taipgi į Rusijos miestus.

Antra priežastis, kad pusė lietuvių likdavo netekėjusios, glūdėjo ekonominės sąlygos ir dailinai religiniuose papročiuose. Nelengva buvo broliams išpaoginti seseris, o be pasogų ištekti ne visuomet pavykdavo. Taipgi, mūsų katalikų dvasiškai, patys nevedę, propaguodavo mergautinę lietuvių būklę, sakydami, kad nekaltė yra aukšta ma. Netgi jie verbuodavo mergaites ne tik į Lietuvos, bet ir į svetimą kraštą, vienuolynus, pav., į Šveicariją. Žinau, kad ne vien mūsų kaimo dvi mergaitės ten nuvyko, kaip ne atlyginamos tarnaitės - vienuolės. Romos nuo 1 a. įvestas celibatas, priešingai nepajudinamams gamtos

dėsniams nemažai prisidėjo prie tokio milžiniško/beveik 50%/ mergaičių netekėjimo ir tautos prieauglio sumažėjimo. O jau, gink Dieve, kurti mergaitėms sulaukdavo netekėjusių vaikų, tai tas jau buvo apšauktas "benkartu" ir jo motina absoliuti paleistuvė...

Naktį laikais vokiečiai statė miestuose namus su nedideliais butais, kad jauni darbininkai galėtų sukurti šeimą. Reikdavo tik nedaug įmokėti, o likusi suma už perkamą butą buvo išdeštyta ilgamečiam išmokėjimui. Bet, gimus pirmam vaikui, 25% skolos buvo nurašoma. Taip tęsėsi ir toliau, vis nurašant po 25% skolos už sekantį vaiką. Tad keturi vaikai šeima buvo dovanojama visa už butą likusi skola.

Prieškariniam kaimo Lietuvoje /prieš 1914 m./ pirmųjų už vaikus atlekas neduodavo, bet tie vaikai dar niai išjungdavo nuo pat mažens į ūkio darbus. Nedarna išskildavo suaugus atžalynui. Pagal lygybės principą žemės ūkio nuosavybė pasiliekanti ūkyje broliui apsunkindavo ūkį, išmokėdamas/ nes

užtraukdavo paskolą, dalis seserims ir broliams. Tad neretas atsitiktumas, kad, jei mergaitė neįstokėdavo, tai ir bernal, jų broliui susendavo nesukūrę šeimų. Gi vėl, jei broliui pasidaindavo ūkį, tai, pav., keturi broliai, gyvenę pasiturintai 20 ha ūkyje, tapdavo 5 ha mažesniais.

Dabartinėje Lietuvoje sumiesčionėjus tautai, o kaimą suproletarizavus, tautos prieauglis dėl žmonių skurdžių sąlygų yra žymiai sumažėjęs, nors tiek ir nebeliko užsienin emigracijos. Vargda - mi miniatūrinuose butuose miestuose, o kaimuose teturėdami tik apie pusę ha asmeniniam naudojimui žemės, šeimos sumažino prieauglį. Tikėtume, kad gal laikinai, jei ekonominio gyvenimo sąlygos klek pagerėtų.

Tautos ateitis - atžalyne. Tad ir mūsų mažos tautos ateitis priklauso nuo mūsų pačių šeimų. Tauta nesens, jei neįstokančių mergaičių nuošimtis bus mažas, o ir tos ištejęsios, įsisaumonios garbingą pareigą auginti gausenį jaunimo atžalyną.

PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ ATGARSIAI

D. N. Baltrukonis.

LIETUVIAIS ESAME MES
GIME, LIETUVIAIS
NORIME IR
BŪT...

(Tąsą iš praeito numerio)

Tarp kitko, man teko reta proga bei garbė klausyti šio veterano bei dirigento J. Karoso Lietuvoje Respublikos Datų Šventės proga vedamų masinių vyrų bei moterų chorų Vingto parke, Viltuje, 1975 metais. Tą dieną jis buvo viešai pagerbtas savo 80-čio proga.

Toliau, choro pritekėje pastrodė jaunasis Toronto Varpo choro dirigentas Jonas Govedas. Šis, Montrealyje praėitą pavasarį su Varpu sėkmingai koncertavęs, daug žadantis energingas dirigentas dabar perėmė vestį mūrui chorą dviem dainom: "Augau aš pas tėvelį", L. Abartaus, tėvynėje gyvenančio kompozitoriaus ir Lietuva, mano štaurės pašvaistė - St. Sodeikos, užsienyje gyvenančio kompozitoriaus kūrinitas. Prie plantano - ankščiau minėtas maestro A. Jurgutis. Abi dainos praskambėjo labai gerai. Ypač antrąjį kūrinių jaunasis dirigentas pravedė su puikta dinamika ir energija.

Sekė užpelnyta pertrauka su užkandžiais ir vėslais gėrimais išdžiu-

stoms gerklėms atgaivinti. Masėmis sukruto sujudo dainininkai užkultis link. Prieky - grupė Pensylvanijos choristų, Amerikoje gimusių ir jau spėjusių sodraus amžiaus sulaukti. Jie smagiai traukė - Oi Zuzana, širdis mano, koks gyvenimas smagus...

Erdviuose užkultuose matėsi, sukosi dainininkai iš Chicagos, Los Angeles, Toronto, Montrealo, New Yorko, Floridos, Naujosios Anglijos ir daugelio kitų lietuvių chorų. Prie šaltų gėrimų dispensorių spietėsi ištroškę choristai. Keli jau dainojosi iš anksto kiekvienam chorui paruoštus, dėžėse sukratus sumuštinčius. Teko gerokai paklajoti, kol suradome mūsų chorui skirtą dėžę.

Antrąją dalį pradeda jaunimo chorai. Atrodo, Chicago lietuvių kolonijos atstuntė nebe skatlingiausius jaunimo būrtus. Į repeticiją jaunuoliai atvyko su savo mokyklų uniformomis vis skirtingų spalvų, su užrašais ant krūtinių. Jie atrodė tikrai išpuilingai, užėmė visą sektiją iki vėrūtinų sėdynių. Galėjai lengvai atskirti kiekvienos mokyklos indėlį pagal jų spalvas. Juos lydėjo jų mokytojos.

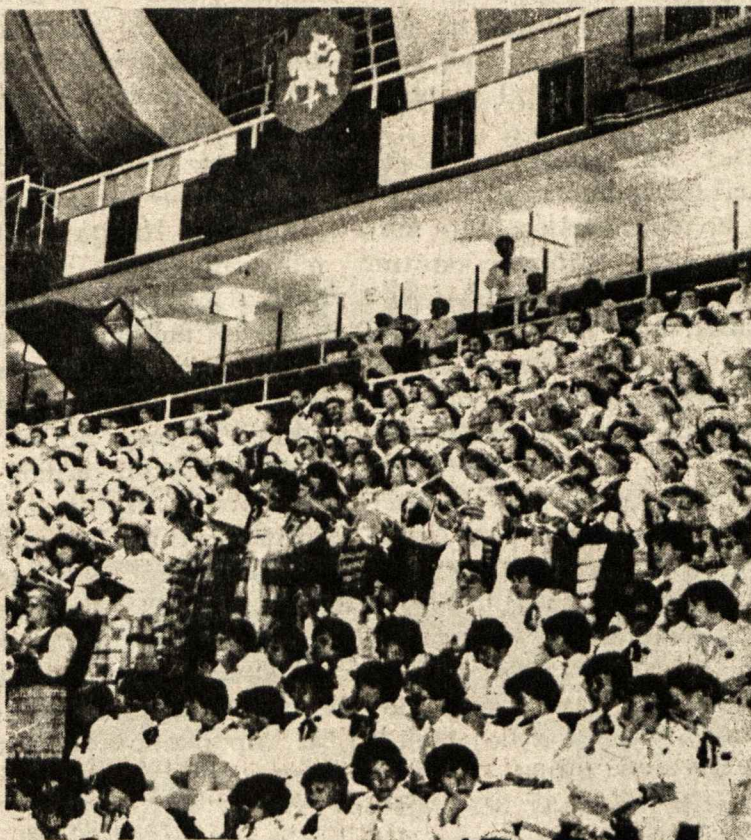
Pradedama su A. Mikulskio Rapsodija - Ant Nemuno Kranto, diriguojant pačiam

kompozitoriaus. Juos palydinti laudies instrumentų jungtinis orkestras. Jaunuoliai iš pradžių skambėjo truputį nedrąsiai ir nebūdami pilnai tikri dėl teksto žodžių.

Sekančias šešias dainas perima vestį su jaunuoliais, pripratę dirbti jaunais, energingais ir visokių trūkų pilnas maestro - Faustas Strolta iš Chicagos. Na, šis nuostabus žmogus stebino visus programos dalyvius, tuoj iš pradžių užbūręs savo jaunus dainininkus paklusti griežtoms komandoms - žodžiu bei dirigento lazdele. Visų pirma - jis tuoj griežtai užkomandavo: "Stok, sėsk, stok, sėsk!" Ties, kurie pa-

sirodė nerangūs - maestro papylė kandžių pastabų. Arba vėl, jis liepė visiems garstai skatluoti savo lazdelės mostų taktus, staigiai pakeldamas tai tempą, tai ritmą. Tai bent prityres chorvedys ir pedagogas. Jis buvo griežtas ir reiklus, o gerai atlikus, žėrė savo jaunuoliams saujas, pagyrimų. Jis netik putkus pedagogas, muzikas, bet ir tėvas, nes 3 jo paties sūnūs buvo tarpe jaunųjų dainininkų.

Pagaltau, pradeda pačią repeticiją. "Gražintit laisvę tėvisei", "Oi, tol, tol!" - abi B. Budrūno kompozicijos nuskamba gana išpuilingai, nuolat energingai skam-

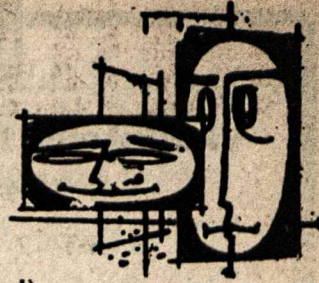

Publikos dalis per PLD koncertą Torontė.

Jony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOGŠ
SUKAUTUVĖS MAŽAMEČIANIS
TEL. 525-8971
T. Laurinaitis

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

FRAZELOGIJA:

Kas yra Kas (politiniai kurljozai).

Kalba - priemonė pažinimui, pavirsta priemone į smegenų plovimą; Kapitalizmas, trūkstant kontrolės - laisvė savo jėgai gamybai panaudoti, pavirto į legalią laisvę gaminant išnaudoti.

Socializmas - vaistas, ta stebuklingoji jėga, kuri palaiko tiek kapitalistinę, tiek komunistinę diktatūrą nuo subyrėjimo.

Demokratija - ne vien tai, kaip pilietis savo valdžią daro, bet kartu ir tai ką valdžia iš piliečio padaro. Šių laikų valdžia sakosi nori tarnauti, tuo tarpu tarnai nori pagyventi.

Kurdami tradicijas pasieksim Dangų ar Pragarą, sekdami tradicijas rasime kelią į pirminio žmogaus urvą, adarą.

B. Bačiūnas, Simcoe.

bla komanda raginant pačiam dirigentui. Choristams akomponavo tas pats estų dūdų orkestras Estonia. Orkestraciją paruošė dirigentas F. Strolta. Jis taipgi paruošė akompanimentą orkestrui ir kitoms dainoms: "Mūsų dienos" - Viltento, "Vasara" - J. Bertulio, "Dainuojanti jaunystė" - J. Gaide - Ito ir "Vakarinė daina" - St. Šimkaus.

Visi šie dalykai nuskambėjo gana puikiai. Daug padėjo geresniam išpildymui kompaktinis choristų sustatymas, kas nebuvo padaryta sekančią dieną, nes dėl kokių priežasčių jaunuoliai buvopastatyti mūsų pritekėje labai stauroj ir ilgojuostoj, kas sumenkino jų efektingumą.

Šios šešadėtos jaunuolių repetitijos man priminė 1975 metais girdėtus jaunimo chorų Vingto parke, Viltuje. Vienu ir kitu atveju chorams akomponavo masyvūs pučiamųjų orkestrai. Tik žinoma, viliškiai chorai ir orkestrai buvo žymiai skatlingesni.

Užbaigdamas savo išpuilčius apie mūsų atlekties choristų - jaunojo prieauglio pasistodys bet pastangas V-oje Pasaulio Lietuvių Datų Šventėje Torontė, noriu dar itekti gėlių puokštę jų energingam ir jaunatviškam dirigentui, muzikui pedagogui Faustui Stroltai. Juk ant jų pečių kris sekančių Datų Šventės išpildymai.

Dabar sceną užvaldo mitalas maestro ir sodrus basbaritonas Vacys Verkaitis su jungtinu moterų choru. Kat žinome, maestro jau nuo seno pripratęs vyriškai tvarkyti savo choristes. Klek kartų man teko jį stebėti griežtai disciplinuojant jaunąsias Hamiltono merginas, užtat rezultatai išdavo pasigėrėti.

Nemažiau reiklus ir neatlaidus pasirodė Vacys vedamas moteriškąsias ir ši kartą, akomponuojant jungtinam laudies instrumentų orkestrui, kurtam orkestraciją paruošė kompozitorius Alfonsas Mikulskis.

Buvo atlikta 4 dalykai: "Tatp žadėta" - M.K. Čiurlionto, "Vaidilutės" - M. Petrasausko, "Kur lygtos lankos" - A. Mikulskio, ir "Ištek, tėveli" - B. Budrūno.

Visa nuskambėjo jausmingai ir subtiliai.

Šiuo buvo paruošta dirva koncerto užbaigtamajam ak-

tu, kuomet į sceną, kaip balta gulbė, įžengė mūsų mite - Montrealio pažiba ir pastidžiativimas - solistė Gina Čapkauskienė. Dirigavimą perima ankstyvesnių 4-tų Datų Šventės veteranas ir kompozitorius - Bronius Budrūnas. Jis praves patiktintus 4-tus kūrinius: jo paties "Mano protėvių žemė", prof. J. Žilvėčiaus - "Laisvės daina", Br. Jonušo "Namo, broliukai" ir St. Šimkaus giesmę - himną "Lietuviai esame mes gime".

Iki šiol "Mano protėvių žemė" teko dainuoti su mūsų lakštingala Gina Čapkauskiene palydint Vyrų Oktetu, ar mūsų mūrui chorui. Tačiau šandien visoms šioms dainoms akompanavo tas pats Estų Dūdų Orkestras. Visas orkestracijas sukūrė tas pats daugialypis maestro Aloyzas Jurgutis. Teko gerokai padirbėti senajam dirigentui B. Budrūnui, kol atsiekėme pakankamo tikslumo, nes dūdų orkestras buvo visiška naujas akompanimentas dar nekuomet ankščiau netšbandytas. Keletą kartų teko vis pakartoti kai kurias silpnas vietas, dalyvaujant net 3 dirigentams - B. Budrūnui, F. Stroltai ir A. Jurgutui. Mite - Gina Čapkauskienė kant - rai kartuoja savo partiją, kol suplakė mases dainininkų ir atibes instrumentų į vieną harmoniją.

"Laisvės daina" praskambėjo galingai, ypač išpuilingas buvo orkestro įvadas, pastreikiant skardiems trimitams. "Namo, broliukai" buvo gerokai nesklaidžiai atlikta, juo labiau, kad balsų partijos buvo labai supintos. Dalyvaujant porai tūkstančių neprofesionalių ir dar netšbandytam dūdų akompanimentui, gavosi chaotiškas išpuilis, kas pasikartojė ir sekančią dieną.

Repeticiją užbaigėme Mažosios Lietuvos himnu - "Lietuviai esame mes gime". Čia orkestras pastreikė labai puikiai, akompanimentas buvo sukratus meistriskai. Tiek įžangoj, tiek ir tolimesniuose posmuose harmonijos buvo galingos ir sklandžios.

Skrustėmės didžiulėmis masėmis pasitildami Toronto gatvėsną, vėl skubėdami kur nors vakarėnės užvalgyti ir po to - namo, rengtis ir ruošti didį vakarėnė Royal York viešbutyje. /bus daugiau/

PRENUMERATA \$ 10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS
TEL. 268-3071

636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

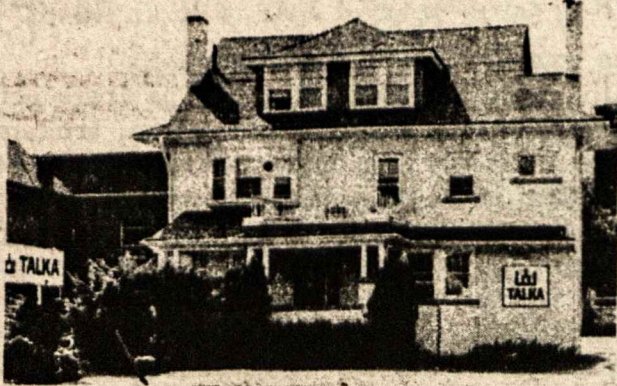
A A A
JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI -
ATEIK PAS MUS. MES GALIME
TAU PADėti.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagalbos. Atėjęs pas mus - nebūsi vienas: Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namu) arba 489-5391 (darbo tel.), Jozui S. 631. 6834, Henriui N. 277-7868.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Derbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnos čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$12000,000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.)	6%
santautus	8%
term. depozitus 1 m.	9%
term. depozitus 3 m.	9½%
pensijų fondas	9¼%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	11%
nekiln. turto pask.	10%

Penkios dienos Wassagoje

Toronto Lietuvių Namų Vyrų Būrelis antri metal savaitę ar dvi išvyksta stovyklauti į Wassagą, į pranciškonų stovyklavietę. Ne į vieną, atvažiuoja svečių ir viešnių. Ten miške yra nemaža salė su virtuve. Joje vyksta susirinkimai, šokiai, sekmadtentais pamaldos ir kiti kultūriniai renginiai kaip valgykla. Yra keltolika vasarnamių su lovomis ir matrasais, kita patalynė atsivežama savo. Vasarnamiai savotiško stiliaus — stogai beveik iki žemės, panašūs į senoviškus Lietuvos kluonus, bet gana įdomūs. Juose tikrai pasijunti, lyg gyventum lietuviškam katme, ypač lyjant, kai lietus lašai pupsi į stogą, jauti, lyg gulėtum kluone ant šieno. Šio malonumo /šieno/, atšku, čia nėra, būtų perdidelė prabanga ir ne už 15 dol. savaitet. Yra berods, 3 namai su atskirais kambariais, kurie įrengti truputį moderniau — užtauti lyjant mažiau girdėti malonus lašų pūpsenimas. Šie namai pavadinti Kauno, Klaipėda ir kt. Stovyklos viduryje, prie dviejų vėlavoms stebėjimui laukiamos išcementuotos ir cemento išbraižytas Lietuvos žemėlapis. Įvažiuojant į stovyklavietę gatvės pavadinimas Wyndas Cr. ir kita gatvė Nida Cr. Yra ir Baltis Ave, ir tai ne pačių stovyklautojų pavadinta, bet taip įrašyta Wassaga Beach žemėlapyje. Iki Georgian įlankos /Georgian Bay/ paplūdimio pėsčiomis nueiti trunka apie 10 minučių. Tai tokia stovyklavietė aplinka.

"Vainikuotas karalius — Maniūška.

bendradarbius A. Lukošius. Iš salės dalis stovyklautojų persikėlė prie laužo, kur taipgi atstrado įvairių linksmųjų ir tiesių iki vėlyvos nakties.

Sekmadtentis rytą per garstakalbį išgirdom Lukošiaus baritoną su "Labas rytas, malonūs stovyklautojai! Kaip išmiegojote? Kaip laikotės? Šeštadienį jau kviečia prie pusryčių, prašom rinktis į salę". Vėliau pranešimas norintiems dalyvauti pamaldose. Dar vėliau rinktis pietums, 18 val. vakarienė. Nuo pietų iki vėlyvos sutemos stovykla buvo pilnutėlė svečių, net ir tolimų, kaip iš Chicagos ir kitur. Tik pirmadienio rytą stovykla buvo išretėjusi — pasiliko nuolatintai stovyklautojai, kurių daugumą, atrodo, sudarė pensininkai ir dalis dar nebaigusiu atostogauti, ir tik dabar prasidėjo normalus stovyklos gyvenimas.

Kiekvieną rytą to paties baritonas pasisveikintimas ir kvietimas pusryčiams, vėliau girdi iš radio pasauli — nes žinias ir, jei yra, stovyklautojams informaciją ir beveik visą dieną lietuviška muzika. Atšku, ji pagal stovyklautojų pageidavimą. Vėliau pietūs ir vakarienė. Šiuose tarpuose matosi vieni su knygomis ir kitokia literatūra, kiti prie Romi, Tūksančio ar kitokio žaidimo, tretis išvažiuoja ir vėl parvažiuoja, turbūt, pasitūrėti apylinkių. Tame pačiame stovyklos miške yra zoologijos sodas, kurį stovyklautojai lanko. Bene didžiausia dalis mitybos Georgian įlankoje ir kitiškai saulėje.

Po vakarienės, nežūrinant amžius subrendimo, stovyklautojai nesiskubina miegoti. Vieną vakarą prie laužo stovyklos "karalius" Maniūška apte porą valandų linkmino savo humoristika. Tą gyslelę turintis buvo kviečiamas ir iš publikos. At-

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

VISI KELIAI VEDA Į ANAPILĮ

Visuotinėje ir bendroje mūsų būties harmonijoje visi metų laikotarpiai yra svarbūs, turi savo prasmę ir paskirtį. Tiesa, pavasariui bene daugiausiai mus sužavi, nes mums yra be galo maloni galimybė stebėti tą nuostabią ir visuotinę gamtos prisikėlimą. Tuo pačiu metu įvyksta ir gausūs ryškūs žmogiskos prigimties suvyrėjimas, kaip trats naujienas.

Pavasariškasis sriautas visiems mums pažeria apšviat naujo ryžto, ištvermės, naujos vilties. Kas gi gali būti gražesnis ir daugiau viliojantis, kaip gegužis, birželis? Jautroje lietuvi stijoje šis laikotarpis užima bene pačią svarbiausią vietą. Jau nuo seniausių laikų lietuvi artoja pasitinka, jį sveikina, visur jį lydi patys nuostabiausi pavasario garsai.

Tiesiog nuo žemės pakilanti, gyvenimui linksmi šaukiant vyturėlio giesmė, lakštingalos toks jauningas suokimas vakaro prilep-

dėje, gegutės graudi, ilgėtiną gauda, pemptų klykavimai, bet visi kiti atbundačios gyvybės simfonijos garsai.

Paskutinių kelių šimtmečių bėgyje, birželis mūsų tautos istorijon įstruktuoja ir kaip tremtinų ir kankintų meniu. Likimo taip buvo mums skirta, kad šis gražiausias metų laikotarpis mūsų istorijon tapo įrašytas kaip pats tamsiausias, kruviniausias, daugiausiai aukų ir kančios iš mūsų pareikalavęs. Kur begyventumėm, ši mūsų tautos kūne skaudų vėžį visuomet giliai sustimastę prisimename, jį tinkamai supagarba pamintime, jautrai išgyvename.

Prisimenant ir pagerbiant visus mūsų tautos didvyrius, kankintus, knygneštus, savanorus, miško brolius partizanų, tyliuosius ir šiuo laikų kovotojus, mes čia Kanadoje Toronto mieste galime tikrai didžiulius neseniai įsikūrusia ir didinga Lietuvos Kankintų šventovę — Anapilį. Tai daug energijos ir pastangų iš jo sumanytojų kūrėjų pareikalavęsostas, amžinas paminklas mūsų didvyriams, nesugrąžinamas ir nesunaiknamas.

Anapilis yra dar visai nauja šventovė, maldos namas, lietuviškos veiklos bei kultūros židinys, centras. Tai šiuo modernių laikų lietuviškoji Romuva, rodanti mums kelią, teikianti stiprybės, ryžto bei vilties. Esame kankintų tauta, taigi didžiulėmis tuo, nes tautos neturėdamos kankintų, pasmerktos pražūčiai.

Šioje, kad ir tolimoje nuo tėvynės pasaulio kryžkelėje, ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

P. Juknėnė, spėju, galėjo būti vadovė, nes dėvėjo virėjo kepurę, Metienė ir Balčūnienė. Atšku, negalima apilenkti ir stovyklos administracijos, kurie sutartinai ranka rankon dirbo. Taigi, nekantriai laukim kitų metų stovyklos ir tų pačių vyrų.

Gamtos idilija, kurios nematė mlegaltai, nes reikėjo atsikelti kartu su virėjomis, aušrelei auštant, parodė visus miško autochtonus. Čia įvairiaspalvės voveraitės vikrai laksto aplink namelius lyg skubėdamos apžūrėti tvarką. Jų tarpe matosi čipmonkai kažką voverims nurodinėdami ar įsakindami. O jie tikrai magiklai: negali pamatyti iš kur jie atsiranda ir akimirksniu dingsta. Kita bendruomenė tai sparnuotai. Jie savo tarpe lenktyntauja apdaru ir

D E M E S I O

KĄ TIK IŠ SPAUDOS IŠEJO MARIJOS AUKŠTAITĖS ĮDOMI APYSAKA "IŠ EIVIJOS KELIŲ", KUR VAIZDUOJA NĖŠČIOS MERGAITĖS JAUTRIUS IŠGYVENIMUS, DAILININKO ROMANSĄ, IR KUNIGUI NUOŠIRDŽIĄ, GARBINGĄ MEILĘ, DĖL KURIOS JI AUKOJASI PER SUNKŲ SU JUO ATSISKYRIMĄ.

Knyga turi 207 psl., kaina \$5,50. Užsakymus siųsti per "Tėviškės Žiburius", per D. ir B. Kriaučiūnų krautuvę 313 Barton St. E., Hamilton, Ont. ir per leidėją A. F. Navikevičių: 555 Sheppard Ave. W. #202, Downsview, Ont. M3H 2R7, Canada.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8¼% už 1 m. term. dep.
8½% už pensijų ir namų planą
7½% speciali taup. ssk.
7¼% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 20 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 Toronto, Ontario M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA
INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel s.p.

2224 DUNDAS STREET W.
TORONTO, ONTARIOVisais kelių reikalais
betur pasauliję skambinti

tel. 533-3531

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

Mažiau samprotaujantis me reikale neužmirškime gal tuo aabejos, nes ne viena panašios paskirties mūsų rankomis ir praktikuojanti lietuviškoji šventovė negalėtų būti tokia, kokią turime. Ši šventovė — paminklas, tarytum koksai deimantas kartų kartoms švies, spindės, paguodos teiks. Tarytum tas rūpintojėlis ten, tėvynės laukuose, parymęs pakelės kryžuje giliai sustimastę, rūpestingas, lietuviška stela ir širdimi giliai alsuojantis.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

po chicagos dangum

PAGERBTAS Iliots sen. F. Savickas didžulame priėmė, kur dalyvavo tūkstančiai svečių rugpj. 22 d. Condesa Del Mar didžiulėje salėje. Orkestras grojo maršus ir šokių muziką, svečiai vaišinosi ir dainavo išpūdztais. Sen. F. Savickas pristatė daugelį valdžios žmonių, jų tarpe ir merą Balandic su ponia.

Frank Savickas yra ir 15 Apylinkės /Ward/ komiteto pirmininkas, todėl lietuvių steigstis padėti jo šeimai, nes jis daug padeda ir gerų įstatymų pravedė Iliots Seimelyje. Lietuviams sėkmės! Šiame priėmime dalyvavo ir daug lietuvių, kuriuos sen. Savickas, ald Jaksy nuoširdžiai pasveikino ir kiekvienam paspaudė ranką.

Anglijos Lietuvių Filmo - Radio ratelis, susikūręs Manchesteryje, atlieka labai puikų darbą - įregistruoja žymesnius įvykius. Neseniai gautas Lietuvos Atdų radio programai montažas, kuris perduotas Chicago ir apylinkėse lietuviams pasiklausyti. Jame dalyvavo Petras Viliūnas su akordeonu, Domas Daunuskas papasakojo apie pirmuosius žingsnius Anglijoje, Vl. Bernatavičius padarė įvadą, toliau pasikalbėjimai su tapytoja Genovata

Grigaravičiūtė - Johnstonene ir dalį Vincu Jokubaitė. Sol. Ričardas Daunoras ir Vida Valnorūtė - Gasparienė atliko dvi dainas: Lietuva Brangi ir Subatos Vakarėli. Buvusių Anglijoje lietuvių Chicagoje ir apylinkėse gyvena keletas šimtų, net turti savo klubą, kuris daug padeda Anglijos lietuviams. Šiuo metu jo pirmininku yra A. Lakas. Valdyba ir nariai suruošia kelis rengimus.

Ruošiamasi rinkti naują žurnalistų Centro Vadybą.

Reikia nedelsiant pritraukti jaunų jėgų, skatinti jas skirtingose premijose ir padedant baigti mokslą.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ Šventė bus Chicagoje 1980 m. Jai jau pradeda ruoštis. LB Švietimo Tarybai prašant ir Liet. Taut. Šokių Institutui padedant, š. m. lapkr. 23-26 dienomis įvyks Jaunimo Centre Taut. Šokių Mokytojų Semnarsas, kuriame bus pastatbulinta ir susipažinta su ateinančia šokių švente. Semnaro vedėja N. Pūpenė registruoja mokytojus iš viso pasaulio 7355 So. Whipple, Chicago, IL, 60629. Direktorių Tarybos pirmininkas Juodelio pastangomis yra gauta tam seminarami iš Iliots Art Council 2000 dol. Tai džiugi parama!

Bal. Brazdžionis

KRONIKA

Montreal

PIRMAS PARENGIMAS - JAUNIMO

Vasarai pasibaigiant, Montrealyje naujojo sezono veiklą pradėjo PLJS-gos Montrealio skyrius, surengęs sol. Ričardo Daunoro koncertą AV parapijos salėje, rugsėjo 16 d.

Šis jaunas solistas, kilęs iš Žagarės, dainavimo mokyklos pas savo brolių Vaclovą Daunorą. Koncertavo Vilniaus, Kauno ir kitų miestų operose rūmuose.

1976 m. dalyvaudamas muzikiniuose festivaluose su Vilniaus muzikos ansambliu, Paryžiuje, nutarė likti Europoje ir gavo politinį prieglobstį. Šiuo metu gilina dainavimo ir muzikos studijas Stuttgarte. Mokslas truks dar du metus.

Jo koncertų seriją po Ameriką ir Kanadą globoja PLJS-ga. Pelnas skiriamas būsimaam Jaunimo Kongresui įvykstančiam 1979 m. vasarą Anglijoje ir Vokietijoje.

Šis jaunas solistas parodė idėjęs rimto darbo geroje mokykloje ne tik balse, kuris skambėjo daugiau kaip kamerinio rečitalinio pobūdžio, negu operinio. Graži, išraiški viso kūno neperdėta, ar pomastiška laikysena, išpildymas, diskreti ir gyva mimika ir šiltas jaunoviškumas iš karto patraukė publiką.

Ypač publika įvertino rečiau girdimas, ar ir visai negirdėtas dainas, kurių buvo nemaža:

Auki Berželi, - V. Blušius, Requiem mano draugams, - G. Gudauskienė, Žaliojo Lan kelė, - Tallat-Kelpša, Neturiu Aš Namelių, - R. Žigaitis, Ešk karvute, - J. Gruodis, Anoj Pusėj Dunojėlio, - St. Šimkus, Išėjo Tėvelis į Žalią Girelę, - St. Šimkus, Mergužė Brangi, - St. Šimkus, Šią Naktelę Per Naktelę, - M. Petrauskas.

Po pertraukos sekusi dailis buvo skirta kitataučiams kompozitoriams, dainuojant originalia kalba:

In questa tomba - L. Beethoven, Der Lindenbaum - Fr. Schubert, iš operos Sonambula - V. Bellini, romansas iš operos La Bohema - G. Puccini, romansas iš operos Simon Boccanegra - G. Verdi ir Basilio ariją iš operos Sevilijos Kirpėjas - G. Rossini.

Solistas parodė rimtą išilginimą ir kūrinis, netikėtai žemas gaidas (nes atrodė daugiau baritonas, negu basas).

Programą sudarant būtų pageldaujama išgirsti šalia kitų bent vieną ariją iš kokios nors lietuviškos operos: ne vien dėl sentimentų, bet kad ir susipažintume su mūsų operų kūrėjų darbu, ar bent, jei žinome, tai turėtume progos dažniau pasiklausyti jų išgyvo, scenoje prieš mus stovinčio ir bendrai rečiau matomo vyro solisto.

Ričardui Daunorui akomponavo Mme M. Roch. Solistą pristatė, jam po koncerto padėjo ir įteikė Montreallio lietuvių jaunimo vardu albumą Canada Rasa Lukoševičiūtė, anot kurios, kad rastų kelią netrukus atgal į Kanadą ir Montreali.

Audronė Jonelytė prisegė solistui baltą gvardiką, o mūsų ištikimoji akomponiatorė gavo gražių geltonų rožių puokštę.

Publika šiltai plojo, išprašė keletą dainų priedui, sustojusi plojimais linkėjo simpatingams solistui sėkmės ne tik dainavime, bet ir be žodžių suprantamai, naujame gyvenime...

Solistas Ričardas Daunoras savo koncertų seriją Kanadoje ir JAV-se pradėjo Ottawoje Carleton Universiteto Muzikos Fakulteto Loeb salėje, rugsėjo 10 d. Koncertai yra globojami Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos, kai Ottawoje koncertą surengė KLB Ottawos Valdyba.

Koncertas praėjo su dideliu pasisekimu ir publikai entuziastingai plojant, Solistas parodė naują patirtį, dainavo papildomai tris dainas ir arijas. Akompanavo muzikė Madeleine Roch iš Montrealio. Nuotraukoje solistas yra tarp valdybos narių: sėdi iš kairės - Kristina Augaitienė, R. Daunoras, ir Rūta Šiulytė; stovi - Ladas Giriūnas (pirmininkas), Regina Aulinskaitė ir Kazimieras Satkevičius.

Mūsų Kredito Unijos nariui
A + A JUOZUI PETRAUSKUI mirus, jo žmonai Elenai, sūnui Daniui ir broliui Petrui su šeimomis bei visiems kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia -

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

Gerb. mok. Jadvygą Baltuonienę ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame, jos broliui VLADUI SELENIUI mirus -

Montrealio Lietuvių Mokyklos Tėvų Komitetas

Gerbiamus ir mielus Jadvygą ir Praną Baltuonius, mirus ponios broliui Detrouite VLADUI SELENIUI

giliai užjaučia ir kartu liūdi -

E. Kardelienė

Pasidalinta išpūdziais, pakartą savo gyvenime matė sibalbėta su solistu. Veikė šio krašto futbolo rungtynės. baras ir - jau reikėjo skirs - Dalis jaunimo, jo laukdami, tytis. Po vasaros atostogų, tarkavo 20 svarų bulvių blynams, kuriuos jis pažadėjo būtų pabendravę prie karštos kavos ir muzikos, nors ir plokšteliu...

Ivairiose kitose parengimo pareigose talkininkavo jaunimas, vikriai ir linksmai.

Malonu, kad jaunimas ir solistas susidraugavo. Sekančią dieną Ričardas pirmą

Albertas ir Ona Norkeliūnai dvi savaites laiko praleido besilankydami Floridoje.

Daneta ir Lidija Stankevičiūtės buvo išvykusios į Europą, Ispaniją ir kt. Valstybes.

NAUJA LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
"LIETUVOS AIDAI"
Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

Veikia:
Pirmadieniais 9:00 - 9:30 val. vakaro.
Antradieniais 9:00 - 9:30 val. vakaro.
Penktadieniais 9:30 - 10:00 val. vakaro.
Visos laidos iš WOPA stoties 1490 AM bangų.

Adresas: 2646 West 71st St.
Chicago, IL 60629. Tel. 778-5374.

KEITH BUILDING MAINTENANCE
NAMŲ REMONTAS

Taisymas stogų, įvairiausi dažymo ir kiti darbai -
Tel. 363-1620.

Apie darbų sąžiningą atlikimą teiraukitės pas
Leoną Gurecką 366-2548.

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS. (Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
- PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

Savininkai V. Sušinskas & Son tel. 389-0571.

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Saugite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA
- MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.
6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MARIE BLVD. CHATEAUGUAY TEL. 691-4763
5784 VERDUN AVE. VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

Jetté & Frères
VISKAS MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimo. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Liée
Plumbing & Heating kontraktoriai.
140-2e AVENUE - 366-0330

\$1 kelnėms - pristatant ir atsiimant
365-7146
NETTOYEURS CLEANERS
coin / corner 5e ave
7661-A CENTRALE
495-90e AVE
coin / corner Baync
365-1143
29 55 Allard Street, Ville Emard
766-2667.

366-7818
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

LAURENT DAHNEAULT
LASALLE AUTOMOBILE INC.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

PADĖKA

NL laikraščiai organizacijos ir skaitytojai yra paaukoję ir praturtinę administracijos kasą. Jiems nedelsiant padėką sutrukdė vasaros atostogos, ir taip laikas nejučiomis prabėgo. Bet jie visi nebuvo užmiršti, pas mus jų kortotekose atžymėti ir šiems geradariams padėka nėra nesumažėjusi: (tąsa)

Po 5.00 ir mažiau

Prekeris F. Unguraitis L. Jaugelis S., Mylash K., Verbyla S., Leleiva E., Bukauskas J., Ziukas A., Blazys J., Juodviršis M., Strombris T., Striukas R., Ulanavičius A., Vasiliūnas Iz., Lukošius J., Rimas A., Paunksnis J., Matusevičius Br., Pyragius Vl., Mazulaitis J., Kukta St., Kaunas J., Tanner J., Kinderis J., Holander E., Pilius Vl., Ambrozaitis A., Bečdikas P., Macelis A., Adomėnas J., Astravas J., Bieliūnaitė O., Antanaitis I., Virbalas St., Legnikas E., Skrebutėnas A., Urbonas A., Sitkauskas K., Keršys J., Andriuskevičius K., Švilpa S. A., Kisiūnienė N. Visiems nuoširdus ačiū. NL.

apkalbėjome visus reikalus, surištus su tuo parengimu. Šiandien, besirušiant rašyti Jums laišką ir informuoti Jus apie mūsų ruošiamą parengimą, gavau iš Jūsų laišką, rašomą tuo pačiu reikalu.

Tai gi, atsakydamas į Jūsų laišką pranešu, kad SPAUDOS VAKARAS (žodį "vakaras", vartosime vietoj "baltiaus") "Nepriklausomai Lietuva" paremti įvyks Toronte Lietuvių Namuose š. m. spalio mėn. 28 d. Pradžia 7 val. v. Programą atliks solistai Vaclovas Verikaitis ir Rimas Strimaitis, akomponuojant muz. Jonui Govėdai, ir taut. šokių grupę Atžalynas, vad. S. Leparskienės.

Bus turtinga loterija ir Spaudos Karalaitės rinkimai. Velks bufetas su minkštais ir kietais gėrimais bei šaltais ir šiltais užkandžiais. Šokiams gros geras ukrainiečių orkestras. Įėjimas 5 dol. asmeniui, studentams ir pensininkams - 3 dol. Kviečiame šią datą prisiminti ir atvykti į Spaudos Vakarą. NL.

LITAS

VISI Į RUNGTYNES

Š. m. spalio 21 d. šeštadienį, 2 val. p. p., Kredito Unijai Savaitės užbaigimo proga, visi nariai kviečiami į futbolo rungtynes Olimpiname stadione ("Toronto Argonauts" - Montreal Alouettes). Visi bilietai gaunami vienu doleriu pigiau, negu normaliai. Užsakyti bilietus per Litą iki spalio 3 d.

Montrealio Lietuvių Kredito Unija Litas rugsėjo 4 d. neteko Valdybos nario a. a. Vytauto Z. Kudžmos. Lito

Valdyba, per pirmą po vasaros posėdį, labai pasigedo jo gerai apgalvotų, logiškų patarimų ir sumanymų. Vytauto Kudžmos aktyvi veikla ir kooperatiška dvasia liks ilgai mūsų prisiminimuose. RP.

LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS MONTREALYJE

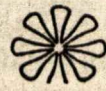
Kaip buvo pranešta, Vinco Krėvės literatūrinė premija šiemet paskirta poetui Tomui Venclovai. Dalyvaujant autoriui, ją iškilmingai įteiks Lietuvių Akademiniis Sambūris Montrealyje š. m. lapkričio mėn. 4 d., AV parapijos salėje.

Ruošiama meninė programa, kuriai sutiko talkinti kanti choreografė Birutė Vaitkūnaitė Nagienė, dalyvaujant jaunimui.

Planuojama iškilminga vakarienė ir šokiai. Pažadėjo atvykti ir pats autorius.

Kanados Šaulių Rinktinės 10-čio minėjimas — vėliavos šventinimas

SPALIO 7 d., ŠEŠTADIENĮ 6,30 val. vakaro AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE.
a) MINĖJIMO AKTAS — VĖLIAVOS ŠVENTINIMAS.
b) Meninę programą atliks Solistė GINA ČAPKAUSKIENĖ ir Aušros Vartų Choro VYRŲ OKTETAS.
c) BANKETAS, BUFETAS, LOTERIJA, J. Rimeikio orkestras — "TRIMITAS".

Įėjimas — 10.00 dol.

SPALIO 8 d., SEKMADIENĮ 11 val. Aušros Vartų bažnyčioje Iškilmingos Pamaldos ir 12,30 val. p. p. SVEČIŲ IŠLEISTUVĖS — PIETŪS.

Dalyvavimas — 5.00 dol.

Maloniai kviečiami visi Montrealio lietuviai šioje Šaulių šventėje dalyvauti.

KANADOS ŠAULIŲ RINKTINĖS VALDYBA

\$129.00

MIAMI — LFKTUVŲ Į ABI PUSES.
SPECIALI KAINA SKRENDANT Į BAHAMAS, BARBADOS, CUBA, JAMAICA, MEXICO.

LIETUVA 1979 m.
REGISTRUOTIS DABAR IŠVYKIMUI — gegužės 18 ir 25 d. d.
MES PARUOŠIAME OFICIALIUS IŠKVIETIMO LAISKUS LANKYTOJAMS IŠ LIETUVOS.
RUOŠKITE DABAR 1979-iesiems.
ADRIA INC. — (Quebec licensee)
4159 St. Lawrence Blvd.,
Montreal — Tel. 844-5292 844-5662

RENKU
Montrealio apylinkėje senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles išleistas Lietuvoje ir emigracijoje.
Petras Adamonis
Tel. 722-3545.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE
Pontiac ★ Buick ★ Astra

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JŪMS, PASITARNAUS
- UŽEIKITE Į ĮŠITIKINKITE Į PASINAUDOKITE Į

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel. Bus. 482-3460
Res. 366-7041

DANPAR REALTIES CORP.
310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
H3Z 2M9
VINČAS PIEČAITIS
Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J. A. V. ir kt. Kanados provincijose

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

• Sol. Gina Čapkauskienė rečitalį Hamiltone, solistams dainuos Detroite rugs. 30 d. akomponuos muz. Jonas Govėdas. Rengėjai Choras "Al-Jonas Govėdas. Rengia Dievo Apvaizdos Lietuvių Parapija savo penkmečiui paminėti.
Spalio 1 d. Gina drauge su sol. Rimu Strimačiu duoda

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 15 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8 3/4%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas 8 1/2%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7 1/4%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-1	asmenines 9 1/2%
Sekmdieniais 9.30-1	nekiln. turto 9 1/4%
	investacines 10%
	Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LEFEBVRE & ROBERT INC.
AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra kukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.
7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamąsias s-tas 6.0 %	Asmenines 10.5 %
Taupomąsias s-tas 8.25 %	Nekiln. turto 10.0 %
Pensijų planas 8.5 %	Čekių kredito 12.0 %
Term. ind. 1 m. 9 %	Investacines nuo 10.5 %
Term. ind. 2 m. 9.25 %	
Term. ind. 3 m. 9.5 %	
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmdieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL. 255-3535

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open
Samedis: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

366-9742

365-0505

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, BA., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Villa Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, BA., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064